

BEDK KARARLARI IŞIĞINDA
AÇIKLAMALI
BİLGİ EDİNME HAKKI
KANUNU

T.C.

BAŞBAKANLIK

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu

Başbakanlık Merkez Bina B-04 P.K. 06573

Bakanlıklar/ANKARA

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu Yayınları : 4

1. Basım, Nisan 2015.

BAŞBAKANLIK

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu

Başbakanlık Merkez Bina B-04 P.K. 06573

Bakanlıklar/ANKARA

BEDK KARARLARI IŞIĞINDA
AÇIKLAMALI BİLGİ EDİNME
HAKKI KANUNU

ÖNSÖZ

Ülkemizin demokratikleşme hamleleri arasında önemli bir yeri olan Bilgi Edinme Hakkı 09.10.2003 tarih ve 4982 sayılı yasa ile yürürlüğe girmiş ve 2010 yılında gerçekleşen Anayasa değişikliği ile de anayasal güvenceye kavuşturulmuştur. Böylece kişiler, kamu kurum ve kuruluşlarından mevzuatın öngördüğü çerçevede kendilerini ve kamu hizmetlerini ilgilendiren bilgi ve belgelere erişim imkânına kavuşmuştur.

Diğer yandan, anılan kanunla bilgi edinme hakkı kullanımını konusunda yapılacak itirazlar üzerine verilen kararları incelemek, bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin görüş ve değerlendirme istemini içeren başvuruları karara bağlamak ile kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin hususları düzenlemekle görevlendirilen Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu da (BEDK) 2004 yılından bu yana misyonunu en iyi şekilde yerine getirmeye devam etmektedir.

BEDK'nın kararları bilgi edinme mekanizmasının kapsamını ve hakkın somut uygulamasını ortaya koyan

önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Hazırladığımız bu yeni kitapta “Bilgi Edinme Hakkı Kanunu” kapsamında her maddeye ilişkin bir açıklama ve BEDK’nın vermiş olduğu kararlardan örnekler vererek, bilgi edinme hakkını kullanacaklarda farkındalık oluşturmayı hedeflemekteyiz.

Demokratik ve şeffaf yönetim anlayışının gereği olan eşitlik, tarafsızlık, açıklık ve hesap verilebilirlik ilkelerinin kamu yönetiminde yaygınlaşması ve yerleşmesine katkıda bulunmak vizyonu ile çalışmalarını devam ettiren BEDK, bu çalışmanın da diğer yayınları gibi ilgililere faydalı olmasını umut etmektedir.

Bu vesile ile, çalışmayı hazırlayan BEDK uzmanları Bumin SEZEN ve Canan ÖZYAY ile kendilerine destek veren uzman arkadaşlarına teşekkürlerimi ifade etmek isterim.

Dr. Ergin Ergül
BEDK Başkanı

Amaç

Madde 1. Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.”

Açıklama:

Madde, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun amacını ve bu amaca ulaşmak için göz önüne alınması gereken ilkeleri ortaya koymuştur. Kanunun amacından da anlaşılacağı gibi Kanun, açıklığı genel ilke olarak kabul etmiştir. Yönetimde açıklığın genel ilke olarak kabul edilmesi ise, her türlü bilgi ve belgenin isteyen herkese verilmesini kapsar. Bununla birlikte, 4982 sayılı Kanunun değişik maddelerinde bilgi edinme hakkına sınırlamalar getirilmiştir. Dolayısıyla kurum ve kuruluşlar, bilgi edinme başvurularını, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nda belirtilmiş istisnaların kapsamına girmiyorsa, Kanunda belirlenen şekilde eksiksiz olarak karşılamak zorundadır.

Kapsam

Madde 2. Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır.

1.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümleri saklıdır.

ÖRNEK1

İTİRAZIN KONUSU:

XX vekili YY, 15/06/2010 tarihli dilekçe ile (...) A. Ş. Akhisar Şubesine (5) maddeden oluşan bir bilgi edinme başvurusu gerçekleştirmiştir.

(...) A. Ş. Akhisar Şubesi, 28/07/2010 tarihli yazısı ile mezkur başvuruya cevap vermiştir.

Adı geçen, bilgi edinme başvurusunda yer alan tüm taleplerinin karşılanmadığı gerekçesi ile 03/08/2010 tarihli dilekçesi ile itirazen Kurulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX vekili YY'nin itirazının REDDİ ile;

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun “Kapsam” başlıklı 2 nci maddesi, “*Bu Kanun; kamu kurum ve ku-*

ruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır.” hükmü amirdir. Aynı zamanda, Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin ikinci maddesine göre, “Bu Yönetmelik; merkezi idare kapsamındaki kamu idareleri ile bunların bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlarının, köyler hariç olmak üzere mahalli idareler ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları ile birlik veya şirketlerinin, T.C. Merkez Bankası, İMKB ve üniversiteler de dahil olmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz olarak enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır.”

Dolayısıyla, 4982 sayılı Kanun ve mezkûr mevzuat kapsamında ancak yukarıda sayılmış olan kurum, kuruluş ve idarelerden bilgi ve belge talep edilebilecektir. Oysa itiraz konusu başvuruyla kendisinden bilgi ve belge talep edilen (...) A. Ş. bir kamu kurum ve kuruluşu veya kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olmayıp, 4389 sayılı Bankalar Kanununa göre kurulmuş özel sermayeli bir mevduat bankasıdır.

Açıklanan hususlar doğrultusunda; kendisine bilgi edinme başvurusu yapılmış (...) A. Ş. Akhisar Şubesinin, 4982 sayılı Kanun ve mezkûr mevzuat kapsamında bilgi ve belge verme yükümlülüğü bulunmadığından,

itirazının reddedildiğinin başvuru sahibine bildirilmesine oy birliğı ile karar verilmiştir.

ÖRNEK 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 28/06/2011 tarihli dilekçe ile Yargıtay Başkanlığı 7. Ceza Dairesi Başkanlığına başvurarak, görülmekte olan davasına ilişkin dosyanın mezkur Ceza Dairesinde (...) Esas No ile işlem gördüğünü Yargıtay Başkanlığının internet sayfasından tespit ettiğinden bahisle, dosyasının akıbeti hakkında bilgilendirilmeyi ve dosyası ile ilgili Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tebliğnamesinin bir suretinin tarafına gönderilmesini talep etmiştir.

Adı geçen, söz konusu başvurusuna cevap verilmediğı gerekçesiyle 16/08/2011 tarihli dilekçe ile itirazen Kurulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının REDDİ ile;

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 2 nci maddesinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının 4982 sayılı Kanun kapsamında olduğu belirtilmiştir. Bilgi Edinme Hakkı

Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 2 nci maddesinde, merkezi idare kapsamındaki kamu idareleri ile bunların bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlarının, köyler hariç olmak üzere mahalli idareler ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları ile birlik veya şirketlerinin, T.C. Merkez Bankası, İMKB ve üniversiteler de dâhil olmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz olarak enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının kapsam içerisinde olduğu belirtilmiştir.

Bu hükümlerden yargı organlarının yargısal faaliyetlerine ilişkin bilgi ve belgelerin, 4982 sayılı Kanunun kapsamına dâhil olmadığı anlaşılmaktadır. Yargı organlarının sadece, bu organlarca tesis edilen idari işlem niteliğindeki faaliyetleri bilgi edinme hakkı kapsamı içerisinde olduğu değerlendirilmektedir. Dolayısıyla, itiraz başvurusuna konu olan taleplerin yargısal faaliyete ilişkin bilgiler olduğunun değerlendirilmesi ve yargı organlarının 4982 sayılı Kanun kapsamında yer almaması nedeniyle, Kurulumuzca tesis edilecek herhangi bir işlem olmadığı ve itirazının reddedildiğinin başvuru sahibine bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Bilgi edinme başvurularının ancak kamu kurum ve kuruluşlarına yapılabileceğini düzenleyen bu madde hükmünün çizdiği çerçeve, Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 2. maddesinin *“Bu Yönetmelik; merkezi idare kapsamındaki kamu idareleri ile bunların bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlarının, köyler hariç olmak üzere mahalli idareler ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları ile birlik veya şirketlerinin, T.C. Merkez Bankası, İMKB ve üniversiteler de dahil olmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz olarak enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır.”* hükmü ile ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Bu düzenlemeler uyarınca özel hukuk kişileri, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında bilgi verme yükümlüsü değildir. Yargı organları ve TBMM ise yargısal ve yasama faaliyetleri bakımından kapsam dışında olup, yalnızca idari nitelikteki faaliyetlerine ilişkin bilgi ve belgeler bakımından bu Kanun kapsamında bilgi vermekle yükümlüdür. Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, idare hukuku doktrininde kamu kurum ve kuruluşlarının ayırt edici özellikleri olarak kabul edilen yasayla kurulma, kamu gücü kullanma ve ayrıcalıklarından yararlanma gibi nitelikleri taşıdıkları gerekçesi ile Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O., Türkiye Halk Bankası A.Ş.

ve Ziraat Bankası A.Ş. gibi kamu bankaları ile Türk Hava Kurumu Derneği, Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK), Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş. ve Türkiye Futbol Federasyonu ve benzeri federasyonları, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun kapsamında kabul etmektedir.

Tanımlar

Madde 3. Bu Kanunda geçen;

- a) Kurum ve kuruluş: Bu Kanunun 2 nci maddesinde geçen ve kapsama dahil olan bilgi edinme başvurusu yapılacak bütün makam ve mercileri,
- b) Başvuru sahibi: Bu Kanun kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvuran gerçek ve tüzel kişileri,
- c) Bilgi: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi,
- d) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plân, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,
- e) Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir

kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hâllerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,

f) Kurul: Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunu, İfade eder.

Açıklama:

Bu madde ile Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nda yer alan temel kavram ve terimlerin açıklamaları yapılmıştır. Bilgi edinme başvuruları, ancak bu maddede tanımlanan bilgi ve belgelere yönelik yapılabilmektedir. Bu kapsamda hâlihazırda kurum kayıtlarında yer alan somut bilgi ve belgelere yönelik erişim talepleri dışında 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun kapsamında yer alan dilek, istek, şikâyet ve ihbar gibi içeriklere sahip başvurular, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu tarafından işleme alınmamakta ve itiraz konusu başvuru akıbetinin 3071 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde takip edilmesi gerektiği başvuru sahiplerine bildirilmektedir.

Bilgi edinme hakkı

Madde 4. Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir.

Türkiye'de ikamet eden yabancılar ile Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükleri saklıdır.

ÖRNEK 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX vekili YY, 28/12/2006 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğüne başvurarak; müvekkili XX hakkında Türkiye'ye giriş yasağı konulmasına dair idari işlemin hangi resmi merci tarafından yapıldığının, söz konusu işleme ait tarih, sayı ve gerekçesinin yazılı olarak bildirilmesi ile işleme konu yazının bir adet tasdikli fotokopisinin taraflarına verilmesini talep etmiştir.

Mezkur başvuru, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünün 05/01/2007 tarihli cevabi yazısıyla ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 4 üncü maddesi gerekçe gösterilmek suretiyle reddedilmiştir.

Başvuru sahibi, 23/01/2007 tarihli dilekçesi ile itirazın Kurulumuza başvurmuştur.

Anılan itiraz başvurusu üzerine, “İran ile aramızda bilgi edinme hakkının kullanılmasına dair karşılıklılığın bulunup bulunmadığı” hususu, 29/03/2007 tarihli ve 82 sayılı yazımız ile Dışişleri Bakanlığında sorulmuştur. Uzun süre Dışişleri Bakanlığında bir cevap alınamaması üzerine, aynı husus 14/02/2008 tarihli ve 82 sayılı yazımızla tekiden talep edilmiştir. Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Dairesi Başkanlığının konuyla ilgili 19/03/2008 tarihli ve 125724 sayılı yazısı 20/03/2008 tarihinde Kurulumuz Sekretaryasına intikal ettirilmiştir.

Dışişleri Bakanlığının anılan ilgili yazısında, “*Konuya ilişkin olarak Tahran Büyükelçiliğimizden alınan yazıda, İran’da faaliyet gösteren Türk uyruklu tüzel kişilerin kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olarak İran kanunlarına göre bilgi edinme hakkından yararlanmaları konusunda İran Dışişleri Bakanlığı Hukuk Dairesi ile görüşüldüğü ve İran’da bu yönde yasal bir düzenleme bulunmadığı ancak, Türk uyruklu tüzel kişilerin doğrudan veya Büyükelçiliğimiz aracılığıyla İran makamlarından bilgi talebinde bulunulması halinde, verilmesinde sakınca olmayan bilgilerin verildiğinin öğrenildiği bildirilmiştir.*” ifadeleri yer almaktadır.

KARAR METNİ

Dışişleri Bakanlığının Enformasyon Dairesi Başkanlığının konuyla ilgili 19/03/2008 tarihli ve 125724 sayılı

yazısında yer alan bilgiler muvacehesinde, İnan'da bilgi edinme hakkı ile ilgili yasal bir düzenleme bulunmaması nedeniyle bilgi edinme hakkının kullanılmasına dair karşılıklılık bulunmadığından YY'nin itirazının REDDİNE,

Ancak İnan Büyükelçiliğı aracılığıyla bilgi talebinde bulunulması halinde, verilmesinde sakınca olmayan bilgilerin verileceğinin YY'ye bildirilmesine oy birliğı ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Madde, bilgi edinme hakkını uluslararası normlara uygun bir şekilde düzenlemektedir. Kural olarak bütün gerçek ve tüzel kişiler, bilgi edinme hakkına sahiptir. Bu genel kuralın istisnası, Türkiye'de ikamet eden yabancılar ve Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişilerin bilgi edinme hakkını kullanabilmelerinin, isteyecekleri bilgi ve belgelerin kendileri veya faaliyet alanları ile ilgili olması ve tabi oldukları ülkelerde Türk vatandaşlarına ve tüzel kişilerine bilgi edinme hakkının tanınmış olması şeklindeki iki koşul ile sınırlandırılmış olmasıdır. Yabancılar tarafından bu kapsamdaki başvurular, Türkçe olarak yapılmak zorundadır. Karşılıklılık ilkesi kapsamında bulunan ülkeler ise Dışişleri Bakanlığı tarafından 17 Ekim 2008 tarihli ve 27027 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve Buna Bağlı Yönetmelik Uyarınca Karşılıklılık İlkesi kapsamında Bulunan Ülkeler Hakkında Tebliğ ile ilan edilmiştir. Söz konusu Tebliğe www.bedk.gov.tr adresinde yayımlanan Bilgi Edinme Hakkı Mevzuatı Kitabı'ndan ulaşılabilir.

Bilgi verme yükümlülüğü

Madde 5. Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.

Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

ÖRNEK 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 29/01/2010 tarihli elektronik posta ile Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğine başvurarak, aşağıda yer alan bilgi ve belgelerin taraflarına verilmesini talep etmiştir.

“1- 15/10/2006 tarihli Kontrolör Yrd. Sınav Soru ve Cevapları

2- 15/10/2006 tarihli Müfettiş Yrd. Sınav Soru ve Cevapları

3- 28/05/2006 tarihli Kontrolör Yrd. Sınav Soru ve Cevapları

4- 28/05/2006 tarihli Müfettiş Yrd. Sınav Soru ve Cevapları

5- 20/12/2009 tarihli Kontrolör Yrd. Sınav Soru ve Cevapları

6- 20/12/2009 tarihli Kontrolör Yrd. Sınav Soru ve Cevapları”

Mezkur başvuru, ilgili İdarenin, 02/02/2010 tarihli cevabi yazısıyla, mevzuatlarında seçme sınavlarına ilişkin soru ve cevapların ilan edileceğine dair herhangi bir hüküm bulunmadığı, geçmişten gelen uygulamalarda da sınav sorularının yayımlanması gibi bir usulün olmadığı ve söz konusu soru ve benzerlerine yayımlanmış ders ve benzeri kaynak kitaplardan ulaşılmasının mümkün olduğu belirtilmek suretiyle reddedilmiştir.

Adı geçen, 29/01/2010 tarihli dilekçesiyle Kuruluza itirazen başvurarak, bilgi edinme istemine ko-

nu olan söz konusu sınav soruları ve cevaplarının taraflarına verilmesini talep etmektedir.

KARAR METNİ

XX'in itirazının USULDEN KABULÜ ile;

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir. Kanunun amacından da anlaşılacağı gibi Kanun açıklığı genel ilke olarak kabul edilmiştir. Yönetimde açıklığın genel ilke olarak kabul edilmesi ise, her türlü bilgi ve belgenin isteyen herkese verilmesini kapsar. Bununla birlikte, 4982 sayılı Kanunun değişik maddelerinde bilgi edinme hakkına sınırlamalar getirilmiştir. Dolayısıyla idare bir bilgi edinme başvurusunu, eğer 4982 sayılı Kanunda belirtilmiş bir istisnanın kapsamına girmiyorsa, Kanunda belirlenen şekilde eksiksiz olarak karşılamak zorundadır.

Bu kapsamda; ilgilinin talepleri ve bu taleplere karşılık verilen cevaplar incelendiğinde; söz konusu tarihlere yapılan Müfettiş Yardımcılığı ve Kontrolörlük Sınav Soru ve Cevaplarının talep edilmesi karşısında ilgili İdarenin talebi reddederken öne sürdüğü gerekçelerin, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik ya da başka bir mevzuatta yer alan her hangi bir sınırlamaya dayandırılmadığı görülmüştür. Ancak yapılan bir bilgi edinme başvurusunun söz konusu mevzuatta yer alan istisnalar kapsamına girmiyor ise başvuranın erişimine açılmasının 4982 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin *“Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.”* amir hükmü olduğu açıktır. Diğer taraftan, söz konusu sorular ve cevapları bir kamusal sınavda kullanıldığı için *“kamunun elinde bulunan bir bilgi ve belge”* niteliğini kazandığından 4982 sayılı Kanun kapsamında kamuya ve ilgililere açık hale gelmektedir.

Bu nedenlere bağlı olarak, başvuru sahibinin bilgi edinme talebine konu olan Müfettiş Yardımcılığı ve Kontrolörlük Sınavlarından girdiklerinin belirlenerek,

söz konusu sınavlara ilişkin soru ve cevaplarının birer suretinin başvuru sahibine verilmesi gerektiği hususunun Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğine bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

ÖRNEK 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX, Adalet Bakanlığına bilgi edinme başvurusunda bulunarak hakkında eski Başkanı YY tarafından 2007 yılında düzenlenen 6 numaralı Birinci Sınıfa Ayrılma Sicil Fişinin onaylı bir suretinin tarafına verilmesini talep etmiştir.

Adalet Bakanlığının cevabi yazısı aşağıdaki şekildedir.

“4982 sayılı Kanunun Bilgi Edinme Hakkının Sınırları başlıklı 4 üncü bölümünde bilgi edinme hakkının sınırları belirlenmiş olup, ‘kurum içi görüş, bilgi notu ve tavsiyeler’ başlığını taşıyan 26 ncı maddesinde; ‘Kurum ve kuruluşların faaliyetlerini yürütmek üzere, elde ettikleri görüş, bilgi notu, teklif ve tavsiye niteliğindeki bilgi ve belgeler, kurum ve kuruluş tarafından aksi kararlaştır-

rılmadıkça bilgi edinme hakkı kapsamındadır' hükmüne yer verilmiştir. Anılan fıkra hükmü ile kurum ve kuruluşlara faaliyetleri sırasında elde ettikleri görüş, bilgi notu, teklif ve tavsiye niteliğindeki bilgi ve belgelerin gizliliğini ve lüzumu halinde bu Kanun kapsamı dışında tutulmasını kararlaştırma yetkisi verildiğinden verilen bu yetki çerçevesinde sicil fişleri ve müfettiş hal kağıtlarının ilgililere açıklanmasının doğuracağı sonuçları değerlendirmek üzere Müsteşarlık onayı ile oluşturulan Komisyonca anılan belgelerin 'tek başına sonuç doğuran, kesin yürütülmesi zorunlu ve bağlayıcı belgelerden olmadığı nitekim Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun terfi incelemeleri ve kararname görüşmeleri sırasında bu belgelerin içeriğine baktığı, derece terfi, birinci sınıfa ayrılma ve atama gibi hususlarda ne derece etkili olacağını serbestçe takdir ettiği, bu nedenle bu belgelerin Bakanlığa, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna görüş ve tavsiye niteliğinde takdiri belgelerden olduğu' sonucuna varılarak bilgi edinme hakkı kapsamı dışında tutulması ancak anılan Kanun amacının da dikkate alınarak bu belgelerin sonuçlarının bildirilmesinin hizmetin gereklerine daha uygun olacağı kanaatine

ulaşılmış, 10.08.2004 tarihli Bakan oluru ile de anılan görüş doğrultusunda işlem yapılması kararlaştırılmıştır. Hakkınızda düzenlenen 6 numaralı birinci sınıfa ayrılma sicil fişinin YÜKSELEBİLİR olduğu tespit edilmiştir.”

XX, Kurulumuza müracaat etmiştir.

KARAR METNİ

XX'ın itirazının KABULÜ ile,

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 26 ncı maddesinde 'yasal olarak görüş verme yükümlülüğu bulunan kişi, birim ya da kurumların görüşlerinin, kurum ve kuruluşların alacakları kararlara esas teşkil etmesi kaydıyla bilgi edinme istemlerine açık olduğu' düzenlenmiştir.

2802 sayılı Kanunun 19 ve devamı maddeleri gereğince hakim ve savcıların kademe ilerlemesi, derece yükselmesi gibi hususlarda sicil raporları ve müfettiş hal kağıtlarının dikkate alınan asli belgelerden olduğu göz önünde tutulursa müfettiş hal kağıtlarının alınan kararlara esas teşkil ettiği ve 2802 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinde denetimleri sırasında inceledikleri belgelere ve gözlemlerine dayanarak hakim ve savcılar hakkında hal kağıtları düzenleyecekleri belirtilen

adalet müfettişlerinin yasal olarak görüş verme yükümlülüklerinin bulunduğu açıktır.

Çağdaş kamu yönetimi anlayışının hakim olduğu ülkelerdeki uygulamalara bakıldığında, kamu görevlileri için düzenlenen sicil raporu benzeri dosyaların üçüncü kişilere karşı gizli tutulduğu, dosyanın ilgisine karşı ise açık olduğunun görüldüğü; 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun da bu yönde atılmış bir adım olduğu, nitekim 4982 sayılı Kanunun konuyla ilgili olarak, 15 inci maddesindeki *"Yargı denetimi dışında kalan idari işlemlerden kişinin çalışma hayatını ve mesleki onurunu etkileyecek nitelikte olanlar, bu Kanun kapsamına dahildir..."*, 18 inci maddesindeki *"Sivil ve askeri istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır. Ancak, bu bilgi ve belgeler kişilerin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyecek nitelikte ise, istihbarata ilişkin bilgi ve belgeler bilgi edinme hakkı kapsamı içindedir."*, 25 inci maddesindeki *"Kurum ve kuruluşların, kamuoyunu ilgilendirmeyen ve sadece kendi personeli ile kurum içi uygulamalarına ilişkin düzenlemeler hakkındaki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkının kapsamı dışındadır. Ancak, söz konusu düzenlemeden etkilenen kurum çalışanlarının bilgi edinme hakları saklıdır."* şeklindeki hükümlerinin de, kurum ve kuruluşların kendi personeli hakkında sahip oldukları bilgi ve belgelerin üçüncü kişilere karşı

gizli tutulması, ancak bu bilgi ve belgeler ilgili kişinin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyecek nitelikte ise o kişiye açık olması, bir başka deyişle bilgi edinme hakkı kapsamında ilgili personelin kendisiyle ilgili bilgi ve belgelere erişim hakkının bulunduğu şeklinde anlaşılması gerektiği;

Hakim ve savcılarının kademe ilerlemesi, derece yükselmesi gibi hususlarda sicil raporları ile müfettiş hal kağıtlarının dikkate alınan bu belgelerin hakim ve savcılarının çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyecek nitelikte bulunduğu açık olduğu göz önünde bulundurulduğunda, 4982 sayılı Kanun ile çelişen 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu hükümlerinin uygulanmasında sicil raporları ve müfettiş hal kağıtlarının üçüncü kişilere karşı yine gizlilik prensibi içinde muhafazasının gerektiği, ancak ilgili hakim ya da savcıya karşı 4982 sayılı Kanun çerçevesinde açık olmasının gerektiği, yine bu nedenlerle talep edilen birinci sınıfa ayrılma sicil fişinin onaylı bir suretinin “GİZLİ ve KİŞİYE ÖZEL” bir yazı ile başvuru sahibine verilmesinin gerektiğinin Adalet Bakanlığı’na bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Bu madde hükmü ile Kanun kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi verme yükümlülüğü, iki başlık altında belirlenmiştir:

- Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi ve belgeyi başvuru sahiplerinin erişimine açmak,
- Bilgi edinme başvurularının etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere gerekli idari ve teknik tedbirleri almak.

Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi ve belgeyi başvuru sahiplerinin erişimine sunma yükümlülüğü, Kanunun temel prensibini oluşturmaktadır. Buna göre bilgi edinme hakkının sınırları, Kanunda belirlenen istisnalar ile çizilmiştir ve bilgi edinme başvuruları, yalnızca bu istisna hükümlerine dayanılarak reddedilebilir. Dolayısıyla Kanunda yer alan istisnalar kapsamında değerlendirilemeyecek her türlü bilgi ve belgenin talep edilmesi durumunda, başvuru sahiplerinin erişimine açılması gerekmektedir. Kurum ve kuruluşların bilgi edinme hakkının kullanımını kolaylaştırmak için alması gereken idari ve teknik tedbirlerin neler olduğu hususu ise Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 6, 7 ve 8. maddelerinde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

Başvuru usulü

Madde 6. Bilgi edinme başvurusu, başvuru sahibinin adı ve soyadı, imzası, oturma yeri veya iş adresini, başvuru sahibi tüzel kişi ise tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin imzasını ve yetki belgesini içeren dilekçe ile istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum veya kuruluşa yapılır. Bu başvuru, kişinin kimliğinin ve imzasının veya yazının kimden neşet ettiğinin tespitine yarayacak başka bilgilerin yasal olarak belirlenebilir olması kaydıyla elektronik ortamda veya diğer iletişim araçlarıyla da yapılabilir.

Dilekçede, istenen bilgi veya belgeler açıkça belirtilir.

ÖRNEK 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX, TSE Genel Sekreter Yardımcısı YY hitaplı ve Kurum tarih ve sayılı dilekçesinde ZZ'a kendisi tarafından verilen disiplin cezasının YY tarafından soruşturma devam ederken yazılı uyarıya çevrildiğinden bahisle mevzuata uygun olamayan söz konusu işlemin gözden geçirilmesini ve soruşturma sonucunda yapılan işlemlerden tarafına bilgi verilmesini talep etmiştir.

XX, başvurusuna cevap alamadığından bahisle Kuruluma müracaat etmiştir.

KARAR METNİ

4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun başvuru usulünü düzenleyen 6 ncı maddesinin "*Bilgi edinme başvurusu, başvuru sahibinin adı ve soyadı, imzası, oturma yeri veya iş adresini, başvuru sahibi tüzel kişi ise tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin imzasını ve yetki belgesini içeren dilekçe ile istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum veya kuruluşa yapılır.*" hükmü amirdir. XX'ın başvurusunun, YY'e hitaplı olarak yapılmış olması nedeniyle, 4982 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükmüne aykırı olarak yapılmış bir başvuru olduğundan,

Bununla birlikte, itiraz sahibinin dilekçesinde yer alan taleplerin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında kabul edilebilecek bilgi veya belgelere yönelik bilgi edinme talepleri niteliğinde bulunmadığı ve şikayet niteliğinde olduğu görüldüğünden,

Başvuru sahibinin itirazının REDDİNE oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Başvuru usulünü düzenleyen bu madde hükmü uyarınca gerçek kişiler tarafından yazılı dilekçe ile yapılan bilgi edinme başvuruları, başvuru sahibinin adı ve soyadı, imzası, oturma yeri veya iş adresini içeren dilekçeyle; tüzel kişiler tarafından bilgi edinme başvuruları tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin imzasını ve yetki belgesini içeren dilekçeyle istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşu yapılmalıdır. Bu madde hükmünün imkân tanıdığı elektronik ortamda ve faks yoluyla yapılacak bilgi edinme başvuruları ise Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 10. maddesi hükmü gereğince gerçek kişiler tarafından yapılıyorsa, başvuru sahibinin adı ve soyadı, oturma yeri veya iş adresine ilave olarak kimlik doğrulama amacıyla kullanılacak T.C. kimlik numarası belirtilmek suretiyle; tüzel kişiler tarafından yapılıyorsa da tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin T.C. kimlik numarası belirtilmek suretiyle ve yetki belgesiyle birlikte, istenen bilgi veya belgenin bulunduğu kurum ve kuruluşu yapılmalıdır.

İstenecek bilgi veya belgenin niteliği

Madde 7. Bilgi edinme başvurusu, başvurulmuş kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelere ilişkin olmalıdır.

Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler.

İstenen bilgi veya belge, başvuru kurum ve kuruluştan başka bir yerde bulunuyorsa, başvuru dilekçesi bu kurum ve kuruluşa gönderilir ve durum ilgiliye yazılı olarak bildirilir.”

ÖRNEK 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 26/07/2010 tarihli dilekçe ile Edremit Kaymakamlığına başvurarak, Edremit Malmüdüğü görevini yürütmüş olduğu 11/04/2005-02/06/2009 tarihleri arasında, satış, kira, ecrimisil, vb. milli emlak unsurları çerçevesinde düzenlenen ve Komisyon Başkanı olduğu Kıymet Takdir Komisyon Kararları ile aynı tarihler arasında resmi taşıt ile gittiği görevlere ilişkin olarak düzenlenen Taşıt Görev Emirlerinin onaylı örneklerinin teminini talep etmiştir.

Edremit Kaymakamlığı Malmüdürlüğünün 09/08/2010 tarih ve 2791 sayılı cevabi yazısıyla, söz konusu tarihler arasında başvuru sahibinin gitmiş olduğu görevlerle ilgili olarak düzenlendiği tespit edilen toplam 127 adet Taşıt Talep Formunun onaylı

örnekleri gönderilmiş, Kıymet Takdir Komisyon Kararlarının ise 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 7 nci maddesi 2 nci fıkrası uyarınca gönderilemeyeceği belirtilmiştir.

Adı geçen, söz konusu Kararların Bakanlıkları Milli Emlak Genel Müdürlüğünün MEOP otomasyon sisteminden kolaylıkla çıkarılabileceğini belirtmek suretiyle 17/08/2010 tarihli dilekçesi ile itirazın Kuru-lumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının KABULÜ ile;

İtiraz konusu başvuruya ilişkin Kurum cevabında ret gerekçesi olarak 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 7 nci maddesine dayanıldığı görülmekle birlikte, talep konusu bilgi ve belgelerin 7 nci madde kapsamında ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bilgi veya belgeler mahiyetinde olmadığı ve ayrıca 4982 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen *“Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.”* hükmü uyarınca, adı geçen Kanunda sayılan

istisnalar kapsamında da değerlendirilemeyeceği dūşünüldüęünden, itiraza konu olan bilgi ve belgelerin itiraz sahibinin erişimine sunulması gerektiğinin Edremit Kaymakamlığı Malmüdürlüğüne bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

ÖRNEK 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 26/11/2013 tarihli dilekçe ile İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığına başvurarak, yüksek lisans tezinin konusu olan Roman Açılımı çerçevesinde değerlendirilmek üzere 2009, 2010, 2011, 2012 ve 2013 yıllarına ait Roman derneklerinin sayısı ile İzmir ve Adana illerinde bulunan Roman derneklerinin listesinin tarafına verilmesini talep etmiştir.

Mezkur talepler, ilgili İdarenin 05/12/2013 tarih ve 4185 sayılı cevabi yazısı ile 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 7 nci maddesi 2 nci fıkrası "*Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler.*" hükmü gerekçe gösterilmek suretiyle reddedilmiştir.

Adı geçen, 19/12/2013 tarihli dilekçe ile itirazın Kurulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının REDDİ ile;

Başvuru sahibinin itirazına konu taleplerinin karşılanmasının ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz gerektirmesi nedeniyle ilgili İdarece verilen cevabın yeterli olduğu değerlendirildiğinden, işbu itirazının reddedildiğinin başvuru sahibine bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

ÖRNEK 3

KARAR METNİ

XX Vekilleri Av. YY ve Av. ZZ'nin itirazının REDDİ ile;

Bir bilgi veya belgenin başvurulan kurum veya kuruluşta bulunup bulunmadığı hususunda esas olan ve aksi ispatlanmadıkça doğruluğu kabul edilmesi gereken, ilgili kurum veya kuruluş yetkililerinin sorumlu oldukları beyanlarıdır.

İlgili Kurumca verilmiş olan cevaba istinaden ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 7 nci maddesinin "*Bilgi edinme başvurusu, başvurulan kurum ve ku-*

ruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelere ilişkin olmalıdır.” hükmü gereği olarak bu safhada itiraz konusu talebinin karşılanması mümkün olmadığı ve itirazının reddedildiğinin başvuru sahibine bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

İTİRAZIN KONUSU:

XX Vekili Av. TT, 18/10/2010 tarihli dilekçe ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) Başkanlığına başvurarak, (...) Grubuna ait Bell-230 tipi 1994 model helikopterin (...) tarihinde işadamı VV'ye ihale ile satıldığı, söz konusu helikoptere 1.912.000 USD teklif eden ve ihaleyi kazanan VV'nin aslında bu helikopteri 2.200.000 USD'ye Müvekkil XX'ten almayı ihaleden önce teklif ettiği, bu teklifin ihaleden önce TMSF Başkanlığının bilgisine de sunulduğu, buna rağmen VV'nin ihalede helikopter için 1.915.000 USD pey sürdüğü ve helikopteri satın aldığı, Müvekkil XX'in itirazları üzerine (TMSF) Başkanlığının daha sonra müvekkile teklif edilen miktar ile ihalede ileri sürülen pey arasındaki 285.000 USD'lik farkı VV'den tahsil ettiği, ancak VV'nin aradaki söz konusu farkı öderken TMSF ve TMSF Eski Başkanı KK'ye Haziran veya Temmuz 2007 tarihinde bir mektup gönderdiğinden bahisle, mezkur mektubun bir suretinin verilmesini talep etmiştir.

İlgili İdarenin 09/11/2010 tarih ve 358 sayılı cevabi yazısında, “Kurumumuzun 2007 yılı Haziran ve Temmuz ayı kayıtları tetkik edilmiş olup kayıtlarımızda VV tarafından 2007 yılı Haziran veya Temmuz ayında Kurumumuza veya Fon Başkanına gönderilmiş bir mektuba rastlanılmamıştır.” ifadelerine yer verilmiştir.

XX Vekilleri Av. YY ve Av. ZZ, 24/11/2010 tarihli dilekçe ile itirazın Kurulumuza başvurmuştur.

Açıklama:

Bu madde hükmüne göre bilgi edinme başvuruları, kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevi gereği bulunması gereken bilgi ve belgelere ilişkin olmalıdır.

Madde ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bilgi veya belge için yapılacak başvurular konusunda, kurum ve kuruluşlara takdir hakkı tanımaktadır. Kurumlar, bu tür başvurulara olumlu cevap verebileceği gibi olumsuz da cevap verebilirler.

Bilgi edinme hakkının kötüye kullanılmasının önüne geçilebilecek bir önlem olarak değerlendirilmesi gereken bu imkânın, Kanunun genel amacına ve ilkele-

rine uygun bir şekilde kullanılması beklenmelidir. Bu bağlamda yapılacak özel araştırma, çalışma veya analizin getireceği külfet ile bilgiye erişimin sağlanması halinde sağlanacak fayda arasında makul bir denge gözetilerek madde hükmünün uygulanması doğru olacaktır. Bu düzenleme özel bir araştırma, inceleme, çalışma veya analiz neticesinde oluşturulmuş bilgi ve belgeler için değil; fakat kurum kayıtlarında hâlihazırda mevcut olmayıp eldeki veriler veya imkanlarla oluşturulacak bilgi veya belgeleri kapsamaktadır.

Maddenin son hükmü gereğince de istenen bilgi veya belgenin başvuru kurum veya kuruluş dışında başka bir kurum veya kuruluşta bulunması halinde, başvurunun ilgili kurum veya kuruluşa yönlendirilmeli ve başvuru sahibine durum hakkında bilgi verilmelidir.

Yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler

Madde 8. Kurum ve kuruluşlarca yayımlanmış veya yayın, broşür, ilân ve benzeri yollarla kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme başvurularına konu olamaz. Ancak, yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgelerin ne şekilde, ne zaman ve nerede yayımlandığı veya açıklandığı başvurana bildirilir.

ÖRNEK KARAR 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX, Bucak Belediye Başkanlığına bilgi edinme başvurusunda bulunarak Bucak Belediye Meclisince 2007 yılı Mayıs ayında alınan kararlarının fotokopilerinin tarafına gönderilmesini talep etmiştir.

Bucak Belediye Başkanlığının 24/05/2007 tarihli cevabi yazısında 4982 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde *“Kurum ve kuruluşlarca yayımlanmış veya yayın, broşür, ilân ve benzeri yollarla kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme başvurularına konu olamaz.”* denildiğinden 03/05/2007 tarihinde yapılan Belediye Meclis toplantısında alınan kararların Mahalli Gazetede ve Belediye İlan Vasıtalarınınca duyurulduğu belirtilmiştir.

XX, Kurulumuza müracaat etmiştir.

KARAR METNİ

XX'ın itirazının KABULÜ ile,

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 8 inci maddesinin *“Kurum ve kuruluşlarca yayımlanmış veya yayın, broşür, ilân ve benzeri yollarla kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme başvurularına ko-*

nu olamaz.” hükmü, bir şekilde kamuya açıklanmış ve söz konusu açıklanma şekli vasıtasıyla hali hazırda ilgililerce erişilebilme imkanını haiz bilgi ve belgeler açısından geçerlidir. Belli bir dönemde ve sınırlı bir süreyle ilan edilmiş olmakla birlikte hali hazırda ilk açıklanma şekli itibariyle kendisine erişim imkanı kalmamış olan bilgi ve belgelere anılan gerekçeyle erişim imkanının bulunmadığının kabulü, 4982 sayılı Kanunun amacı ile bağdaşmayacak bir yaklaşım olacaktır.

Dolayısıyla; söz konusu belgelerin hali hazırda ilgililerce erişilebilme niteliği olmadığından, 4982 sayılı Kanunda düzenlenmiş olan istisnalar arasında yer almadıkları değerlendirildiğinden, başvuru sahibinin erişimine kendileri tarafından sunulması gerektiğine oy birliği ile karar verilmiştir.

ÖRNEK KARAR 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX’in 11/08/2010 tarihli dilekçe ile Mersin Toroslar Belediye Başkanlığına yapmış olduğu başvuru aşağıdaki şekildedir:

“Kurumunuzun 01/12/2009 tarihinde yapmış olduğu 2009/145814 ihale kayıt nolu Toroslar Belediyesi Fen İşleri Müdür-

lüğü Teknik Personel Destek Hizmeti, 20/07/2009 tarihinde yapmış olduğu 2009/58866 ihale kayıt nolu plerin Sprlmesi, Toplanması, Nakli, p Konteynerlerinin ve Semt Pazar Yerlerinin Temizlenmesi ve Yıkılması Hizmeti ve 24/11/2008 tarihinde yapmış olduğu 2008/174736 ihale kayıt nolu Toroslar Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü Teknik Personel Destek Hizmeti işlerine ait;

- Hangi firmaların şartname aldığı,*
- Hangi firmaların teklif verdiği,*
- Hangi firmanın ihaleyi kazandığı,*

hakkında ilgili firmaların açık unvan ve adreslerini 4982 nolu Bilgi Edinme Yasası gereği tarafıma bildirilmesini saygılarımızla arz ederiz.”

Başvurulan Kurumun 17/08/2010 tarihli cevabi yazısında ihale sonuç bilgilerinin ihale sonuçlandığında Kamu İhale Kurumu www.kik.gov.tr internet adresinde açıklandığı, herkes tarafından bu bilgilerin vatandaş girişinden bakılarak öğrenilebileceği ifade edilmiştir.

XX daha sonra Kuruma tekrar başvurarak talep ettiği bilgilerin kamu ihale kurumunun vatandaşlık sayfa-

sında yer almadığını belirtmiş ve taleplerini yinelemiştir.

XX ikinci başvurusunda yanıt alamadığını ifade ederek Kurulumuza müracaat etmiştir

KARAR METNİ

XX'in itirazının KISMEN KABULÜ ile;

1- İtiraz konusu başvuruda yer alan *“ilgili firmaların adreslerinin verilmesi”* talebinin, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 21 inci maddesinin *“Kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.”* hükmü uyarınca, üçüncü kişilerin mesleki değerlerine haksız müdahale oluşturacak nitelikte bilgilere ilişkin olduğu değerlendirildiğinden, itirazının işbu kısmının reddedildiğinin itiraz sahibine bildirilmesine,

2- İtiraz konusu başvuruda yer alan *“hangi firmaların teklif verdiği, hangi firmaların ihaleyi kazandığı ve ilgili firmaların açık unvanları”* bilgilerinin, Kamu İhale Kurumunun internet sayfasında (www.ihale.gov.tr)

bulunan “Kamu Satınalma Platformu” bölümünde yer aldığı görüldüğünden, 4982 sayılı Kanunun 8 inci maddesi *“Kurum ve kuruluşlarca yayımlanmış veya yayın, broşür, ilân ve benzeri yollarla kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme başvurularına konu olamaz. Ancak, yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgelerin ne şekilde, ne zaman ve nerede yayımlandığı veya açıklandığı başvurulara bildirilir.”* hükmü uyarınca, itirazının işbu kısmının reddedildiğinin itiraz sahibine bildirilmesine,

3- İtiraz konusu başvuruda yer alan *“hangi firmaların şartname aldığı ve ilgili firmaların açık unvanları”* bilgilerinin, Kamu İhale Kurumunun internet sayfasında yukarıda bahsedilen ilgili bölümde yer almadığı görüldüğünden ve söz konusu bilgilerin 4982 sayılı Kanunda yer alan istisnalar arasında da sayılamayacağı düşünüldüğünden, mezkur taleplere ilişkin bilgi veya belgelerin anılan Kanunun 5 inci maddesi uyarınca itiraz sahibinin erişimine açılması gerektiği hususunun Mersin Toroslar Belediye Başkanlığına bildirilmesine,

oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Bu madde hükmü ile kurum ve kuruluşlarca yayımlanan veya kamuoyuna açıklanan bilgi veya belgelerin, bilgi edinme başvurularına konu olamayacağı belirtilmektedir. Ancak herhangi bir bilgi veya belge kurum ve kuruluşlar tarafından çeşitli vasıtalarla yayımlanmış veya kamuoyuna duyurulmuş olsa bile, istenen bilgi veya belgenin ne şekilde, ne zaman ve nerede yayımlandığı veya kamuoyuna açıklandığı başvuru sahibine bildirilmelidir.

Böylece yayımlanmış veya kamuoyuna açıklanmış olması suretiyle hâlihazırda erişim imkânı bulunan bilgi ve belgeler için bilgi edinme başvurusunda bulunularak, kamu kurum ve kuruluşlarının gereksiz yere meşgul edilmesinin önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu hükmün uygulanmasında dikkat edilmesi gereken nokta ise, istenen bilgi veya belgeye bilgi edinme başvurusuna konu olmasını gerektirmeyecek pratik bir şekilde erişilebilme olanağının bulunmasıdır. Böyle bir olanağın mevcut olmaması veya yayımlanmış veya açıklanmış bilgi veya belgeye erişimin fiilen imkânsız veya çok güç olması ya da belli bir dönemde ve sınırlı bir süreyle ilan edilmiş olmakla birlikte halihazırda ilk açıklanma şekli itibariyle bilgi veya belgeye erişim imkânı kalmamış olması durumlarında, bu madde hükmü gerekçe gösterilerek bilgi edinme başvurusun reddedilmesi

Kanunu amacına ve öngördüğü ilkelere uygun düşmeyecektir.

Gizli bilgileri ayırarak bilgi veya belge verme

Madde 9. İstenen bilgi veya belgelerde, gizlilik dereceli veya açıklanması yasaklanan bilgiler ile açıklanabilir nitelikte olanlar birlikte bulunuyor ve bunlar birbirlerinden ayrılabiliriyorsa, söz konusu bilgi veya belge, gizlilik dereceli veya açıklanması yasaklanan bilgiler çıkarıldıktan sonra başvuranın bilgisine sunulur. Ayırma gerekçesi başvurana yazılı olarak bildirilir.

ÖRNEK KARAR 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 27/09/2010 tarihli dilekçe ile Ali Osman Sönmez Onkoloji Hastanesi Baştabipliği'ne başvurarak 06/09/2010 tarih ve 7221 sayılı yazı ile kendisinden istenen savunmaya dayanak olan tutanak, rapor, dilekçe vb. belgelerin, soruşturmacı raporunun, soruşturmadaki tüm ifade tutanaklarının ve varsa ilgili diğer tüm belgelerin tarafına verilmesini talep etmiştir.

Başvurulan Kurumun cevabi yazısında konuyla ilgili İl Sağlık Müdürlüğüne görüş sorulduğu, İl Sağlık Müdür-

lüğünden alınan cevabi yazıda Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde 3. kişilere ait bilgi ve belgelerin verilmesi hukuken mümkün olmadığından, soruşturma tamamlanmış ise disiplin soruşturma raporunda yer alan 3. kişilere ait bilgi ve ifadelerin bulunduğu kısımlar çıkartılmak suretiyle rapor örneğinin başvuru sahibine verilebileceğinin düşünüldüğünün belirtildiği, bu nedenle soruşturma henüz tamamlanmadığından talebin uygun görülmediği ifade edilmektedir.

XX söz konusu soruşturmanın tamamlandığını, tarafına kınama cezası verildiğini ifade ederek Kurulumuza itirazın başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının USULDEN KABULÜ ile;

İtiraz konusu başvuru ile talep edilen bilgi ve belgelerin ilişkin olduğu soruşturmanın tamamlanmış olması halinde, talep konusu bilgi ve belgelerin 4982 sayılı Kanunda düzenlenmiş olan istisnalar kapsamında değerlendirilmesi, gerekiyorsa 9 uncu madde hükmü işletilerek ayırma gerekçesi yazılı olarak başvuru sahibine bildirilmek ve 4982 sayılı Kanununun 19 uncu maddesinin (d) bendi uyarınca talep konusu belgeler içerisinde yer alan şikayet dilekçeleri çıkarılmak suretiyle başvuru sahibinin erişimine sunulması gerektiği

hususlarının Bursa Valiliği'ne (Ali Osman Sönmez Onkoloji Hastanesi Baştabipliği) bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

ÖRNEK KARAR 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 02/10/2011 tarihli dilekçe ile Adana Valiliğine başvurarak, Seyhan 2. Bölge Tapu Müdürü olarak görev yapmakta iken atamasının 2008 yılı Ağustos ayında Mardin Tapu Müdürlüğüne çıktığı, bu atamadan sonra Adana Valisi İlhan ATIŐ tarafından söz konusu atamanın iptal edilmesi için Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne Adana Valiliği Özel Kalem Müdürlüğü çıkışlı ve Ağustos 2008 tarihli şahsiyla ilgili bir yazı yazıldığından bahisle, mezkur yazının onaylı bir örneğinin tarafına verilmesini talep etmiştir.

Bahse konu başvuru, ilgili İdarenin 26/10/2011 tarih ve 520-7414 sayılı cevabi yazısıyla, 4982 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi gerekçe gösterilmek suretiyle reddedilmiştir.

Adı geçen, 27/10/2011 tarihli dilekçe ile itirazın Kulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının KABULÜ ile;

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun amacı, demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir. Kanunun amacından da anlaşılacağı gibi Kanun, açıklığı genel ilke olarak kabul etmiştir. Yönetimde açıklığın genel ilke olarak kabul edilmesi ise, her türlü bilgi ve belgenin isteyen herkese verilmesini kapsar. Bununla birlikte, 4982 sayılı Kanunun değişik maddelerinde bilgi edinme hakkına sınırlamalar getirilmiştir. Dolayısıyla, idare, bir bilgi edinme başvurusunu 4982 sayılı Kanunda belirtilmiş bir istisnanın kapsamına girmiyorsa, Kanunda belirlenen şekilde eksiksiz olarak karşılamak zorundadır.

4982 sayılı Kanunun “Gizli bilgileri ayırarak bilgi veya belge verme” başlıklı 9 uncu maddesi,

“İstenen bilgi veya belgelerde, gizlilik dereceli veya açıklanması yasaklanan bilgiler ile açıklanabilir nitelikte olanlar birlikte bulunuyor ve bunlar birbirlerinden ayrılabiliriyorsa, söz konusu bilgi veya belge, gizlilik dereceli veya açıklanması yasaklanan bilgiler çıkarıldıktan sonra başvuranın bilgisine sunulur. Ayırma gerekçesi başvurana yazılı olarak bildirilir.” hükmünü amirdir. Buradan da anlaşılacağı üzere, söz konusu madde hükmü 4982 sayılı Kanunda yer alan istisnalardan biri olmayıp, usule yönelik bir hükümdür. Dolayısıyla, iti-

raza konu başvurunun anılan Kanunun 9 uncu maddesi kapsamında reddedilmesi, 4982 sayılı Kanun ve ilgili mevzuata uyarlılık göstermemektedir.

Yukarıda yer alan bilgiler muvacehesinde, itiraz sahibinin 02/10/2011 tarihli bilgi edinme başvurusu ile talep etmiş olduğu mezkur atamanın iptal edilmesi amacıyla kendisi hakkında yazılmış yazının 4982 sayılı Kanunda sayılan istisnalar kapsamında olmadığı değerlendirildiğinden, söz konusu Kanunun 5 inci maddesi "*Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.*" hükmü uyarınca, başvuru sahibinin erişimine açılması gerektiği hususunun Adana Valiliğine bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Bu madde hükmü ile kurum ve kuruluşlara istenen bilgi veya belgelerde gizlilik dereceli veya açıklanması yasaklanan bilgiler ile açıklanabilir nitelikte olanların birlikte bulunması ve bunların birbirinden ayrılabilmesi halinde, ayıklama veya karartma yapılarak bilgi veya belgeye erişim sağlanması imkanı verilmektedir. Ancak bu durumda kurum ve kuruluşların ayıma ge-

rekçesini, başvuru sahiplerine bildirme yükümlülüğü bulunmaktadır.

Kanunun 9. maddesi bir usul hükmü olup, bilgi edinme hakkının istisnasını teşkil etmez. Yani usule yönelik 9. madde hükmü, bilgi edinme başvurularının cevaplandırılmasına ilişkin “gizlilik dereceli olma” ve “açıklanması yasak olma” gibi Kanunda açıkça tanımlanmamış iki ayrı istisnayı ortaya çıkarmamaktadır. Dolayısıyla Kanunda yer alan istisnaların söz konusu olması durumunda bilgi edinme istemlerinin reddedilebileceği belirten Kanunun 5. maddesi hükmü gereğince “gizlilik dereceli veya açıklanması yasak bilgiler”, Kanunda yer alan istisnalar kapsamına giren bilgi ve belgeler olarak anlaşılmalı ve bu bilgiler çıkarıldıktan veya karartıldıktan sonra başvuru sahiplerinin erişimine sunulmalıdır.

Bilgi veya belgeye erişim

Madde 10. Kurum ve kuruluşlar, başvuru sahibine istenen belgenin onaylı bir kopyasını verirler.

Bilgi veya belgenin niteliği gereği kopyasının verilmesinin mümkün olmadığı veya kopya çıkarılmasının aslına zarar vereceği hâllerde, kurum ve kuruluşlar ilgilinin;

- a) Yazılı veya basılı belgeler için, söz konusu belgenin aslını incelemesi ve not alabilmesini,
 - b) Ses kaydı şeklindeki bilgi veya belgelerde bunları dinleyebilmesini,
 - c) Görüntü kaydı şeklindeki bilgi veya belgelerde bunları izleyebilmesini,
- Sağlarlar.

Bilgi veya belgenin yukarıda belirtilenlerden farklı bir şekilde elde edilmesi mümkün ise, belgeye zarar vermemek koşuluyla bu olanak sağlanır.

Başvurunun yapıldığı kurum ve kuruluş, erişimine olanak sağladığı bilgi veya belgeler için başvuru sahibinden erişimin gerektirdiği maliyet tutarı kadar bir ücreti bütçeye gelir kaydedilmek üzere tahsil edebilir.

ÖRNEK KARAR 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 05/02/2010 tarihli dilekçesi ile Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğüne başvurarak, aşağıda yer alan hususlara ilişkin bilgi ve belgelerin taraflarına teminini talep etmiştir.

“1- Öğretim üyesinin maaş karşılığında girmek zorunda olduğu 10 saat ders ve uygulama görevini yerine getirmeyen var mıdır? Varsa isimleri, fakülte/meslek yüksek okulu ve bölümleri,

2- Öğretim görevlisinin maaş karşılığında girmek zorunda olduğu 12 saat ders ve uygulama görevini yerine getirmeyen var mıdır? Varsa isimleri, fakülte/meslek yüksek okulu ve bölümleri,

3- Öğretim üyesi ve görevlisine maaş karşılığı yapması gereken asli görevini yerine getirmeden başka görevler verilmiş midir?”

Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğünün 11/02/2010 tarihli cevabi yazısında, Üniversitelerinde ders vermekte olan toplam 1042 öğretim elemanının olduğu, ders veren her bir öğretim elemanı için güz ve bahar döneminde yılda iki adet F1 Formu ile her birim için 2 adet F2 Formu düzenlenmekte olduğu, toplam 2150 adet $[(F1 + F2) = (1075 \times 2) + (35 \times 2) = 2150]$ F1 ve F2 formu karşılığı 1.075 TL (her bir form için 50 krş) ve birimlerle yapılacak yazışmalar için 17.50 TL (her bir yazışma için 50 krş, 35×50) olmak üzere toplam 1.092 TL yatırılması gerektiği hususlarına yer verilmiştir.

Söz konu cevabi yazı üzerine adı geçen, 12/02/2010 tarihli dilekçesi ile yeniden mezkur İdareye başvurarak, talep ettiği bilgi ve belgelerin maaş karşılığı görevini yerine getirenlerle ilgili değil getirmeyenlerle ilgili olduğunu belirtmiştir.

İlgili İdarenin 24/02/2010 tarihli cevabi yazısında, öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve okutmanlardan maaş karşılığı görevlerini yerine getirmeyenlerin tespit edilebilmesi için F1 ve F2 formlarının birimlerden temin edilmesi gerektiği ve bu işlemlerin yapılabilmesi için de 11/02/2010 tarihli yazılarında belirtilen ücretin yatırılması gerektiği ifade edilmiştir.

Adı geçen, 04/03/2010 tarihli dilekçesi ile Kurulumuza itirazden başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının KABULÜ ile;

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 10 uncu maddesi ile Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkındaki Yönetmeliğin 22 nci maddesine göre, kurum ve kuruluşların, erişimine olanak sağladıkları bilgi veya belgeler için başvuru sahibinden erişimin gerektirdiği inceleme, araştırma, kopyalama, postalama ve diğer maliyet unsurları ile orantılı ölçüde ücret tahsil edebilirler. Mezkur yönetmeliğin 22 nci maddesi gereğince, kurum ve kuruluşlarca uygulanacak bilgiye erişim ücret tarifesi Maliye Bakanlığınca belirlenir. Ancak erişimine olanak sağlanan bilgi veya belgelerin ilk on sayfalarının kopyaları için, postalama maliyeti dâhil herhangi bir ücret alınmaz. Kamu kurum ve kuruluşlarının, erişimine olanak sağladıkları bilgi veya belgeler için başvuru sahiplerinden talep edecekleri ücretler, ilgili kurum ve kuruluş bütçesine gelir olarak kaydedilmek üzere ilgili saymanlıklara veya bu saymanlıklar adına bankalar ve diğer finans kurumları veya PTT şubelerinde açılan hesaplara yatırılır.

Mezkûr yönetmeliğin 22 nci maddesi gereğince, Maliye Bakanlığınca çıkarılan ve 14.02.2006 tarih ve 26080 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Bilgi ve Belgeye Erişim Ücreti Genel Tebliğine göre, Kurum ve Kuruluşlar ellerinde mevcut bulunan yazılı ve basılı bilgi ve belgelerin ilk on sayfasından sonraki her sayfa için, talebe göre; siyah-beyaz yazma, tarama ve kopyalamada sayfa başına 50 Kuruş; renkli yazma, tarama ve kopyalamada sayfa başına 100 Kuruş ücret tahsil edebilecektir. İlk on sayfasından sonraki sayfalar için ortaya çıkacak araştırma, inceleme ve diğer maliyet unsurları ile sair giderler, kurum ve kuruluşlarca ayrıca tespit edilip, belirlenen ücrete ilave edilecektir. Ancak belirlenecek ücrete ilave edilecek bu tutar, hiçbir şekilde sayfa başına 5 YTL'yi, toplamda da 100 YTL'yi geçmeyecektir. Bu tutar, 1/1/2007 tarihinden başlayarak, her yılbaşı itibarıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (B) fıkrası uyarınca belirlenen "Yeniden Değerleme Oranı" kadar artırılarak uygulanacaktır.

Dolayısıyla, ilgili İdarenin erişime açacağı bilgi ve belgelerden 1.092 TL tutarında bilgi veya belgeye erişim ücreti talep etmesi, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine aykırıdır. Bu nedenle, başvuru sahibinin talep etmiş olduğu bilgi ve belgelerin, ilgili İdare tarafından belirlenmek ve sadece bu bilgi ve belgelere yönelik erişim ücretinin yuka-

rıda değinilen hususlar ve ilgili mevzuat hükümleri uyarınca yeniden tespit edilmek suretiyle başvuru sahibinin erişimine sunulması ve mezkûr mevzuatın uygulanmasında daha dikkatli olunması gerektiği hususlarının Karadeniz Teknik Üniversitesi Rekt rluğine bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

ÖRNEK KARAR 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX vekili Av. YY, 04/06/2010 tarihli dilekçe ile Gelir İdaresi Başkanlığına başvurarak müvekkilinin 27/02/2010 tarihinde gerçekleştirilen Gelir Uzmanlığı  zel Sınavına katıldığını belirterek müvekkiline ait cevap kağıdı ile sınav soru kitapçı ve cevap anahtarının birer  neklerini talep etmiştir.

Mezkur başvuruya Gelir İdaresi Başkanlığınca verilen 10/06/2010 tarihli yazıda söz konusu bilgi ve belgelere erişim maliyeti olarak tespit edilen 84,50 TL'nin genel bütçeye gelir kaydedilmek suretiyle belirtilen hesaba yatırılması halinde talep edilen bilgi ve belgelerin verilebileceği belirtilmiştir.

Başvuru sahibi, 02/07/2010 tarihli dilekçe ile Gelir İdaresi Başkanlığınca talep edilen bilgi ve belgeye erişim ücretini gerekçe göstererek Kurulumuza itirazen başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX vekili Av. YY'nin itirazının USULDEN KABULÜ ile;

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 10 uncu maddesinde *“Başvurunun yapıldığı kurum ve kuruluş, erişimine olanak sağladığı bilgi veya belgeler için başvuru sahibinden erişimin gerektirdiği maliyet tutarı kadar bir ücreti bütçeye gelir kaydedilmek üzere tahsil edebilir.”* hükmü yer almaktadır. 27 Nisan 2004 gün ve 25445 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren *“Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik”*in 31/10/2005 tarih ve 2005/9585 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değişik 22 nci maddesinde *“Kurum ve kuruluşlarca uygulanacak bilgiye erişim ücret tarifesi Maliye Bakanlığınca belirlenir.”* hükmüne yer verilmiştir. Bu hükümler çerçevesinde Maliye Bakanlığınca çıkarılan Bilgi ve Belgeye Erişim Ücreti Genel Tebliği 14/02/2006 tarihli ve 26080 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Tebliğe göre Bilgi ve Belgeye Erişim Ücreti Tarifesi; *“Kurum ve kuruluşların ellerinde mevcut bulunan normal siyah-beyaz veya renkli yazıcı, tarayıcı ve fotokopi makinele-riyle yazılması, taranması ve kopyalanmasında mahzur bulunmayıp da A3 ve A4 boyutlu kâğıtlara yazılarak, taranarak ve kopyalanarak verilebilecek veya iletilebi-lecek yazılı ve basılı bilgi ve belgelerin; İlk on sayfası*

İçin herhangi bir araştırma, inceleme, yazma, tarama ve kopyalama ücreti alınmayacaktır. İlk on sayfasından sonraki her sayfa için, talebe göre; siyah-beyaz yazma, tarama ve kopyalamada sayfa başına 50 Yeni Kuruş; renkli yazma, tarama ve kopyalamada sayfa başına 100 Yeni Kuruş ücret tahsil edilecektir. İlk on sayfasından sonraki sayfalar için ortaya çıkacak araştırma, inceleme ve diğer maliyet unsurları ile sair giderler, kurum ve kuruluşlarca ayrıca tespit edilip, (b) ye göre belirlenen ücrete ilave edilecektir. Ancak, (b) bendi hükümlerine göre belirlenecek ücrete ilave edilecek bu tutar, hiçbir şekilde sayfa başına 5 YTL'yi, toplamda da 100 YTL'yi geçmeyecektir. (b) ve (c) bentlerinde yer alan tutarlar ile 6 ncı sırada faks sayfası için belirlenen tutar, 1/1/2007 tarihinden başlayarak, her yılbaşı itibarıyla, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (B) fıkrası uyarınca belirlenen "Yeni-den Değerleme Oranı" kadar artırılarak uygulanacaktır." şeklinde belirlenmiştir.

Bu doğrultuda; Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde talep edilen bilgi ve belgelere erişim ücretinin söz konusu Tebliğ hükümlerine göre hesaplanması gerekmekte olup bilgi edinme hakkını dolaylı olarak kısıtlayıcı ücretlerin talep edilmemesi gerektiği ortadadır. Günümüzde çoğu Kamu Kurum ve Kuruluşunca uygulanan bir yöntem olan talep edilen bilgi ve belgelerin toplam sayfa sayısının belirtilerek yukarıda bah-

sedilen mevzuata göre yapılan hesaplamasının detaylı bir şekilde gösterilmesi şeklindeki uygulamanın en sağlıklı yöntem olduğu, böyle bir uygulamanın 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile amaçlanan şeffaflık ve açıklık ilkelerine daha uygun olacağı değerlendirilmektedir. Bu sebeple başvuru sahibinin talep ettiği belgelere yönelik hesaplanan bilgi ve belgeye erişim ücretinin yukarıda bahsedilen Bilgi ve Belgeye Erişim Ücreti Genel Tebliği doğrultusunda detaylandırılarak yeniden hesaplanması ve bu doğrultuda başvuru sahibine bilgi verilmesi gerektiği hususunun Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

ÖRNEK KARAR 3

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 16/06/2010 tarihli bilgi edinme başvurusu ile Niğde Üniversitesi Rektörlüğüne başvurarak İktisat Bölümünde 2010-2011 öğretim yılından itibaren Bologna süreci kapsamında uygulanacak olan yeni Ders Planı için 14/01/2010 tarihinde görevlendirilen ko-

misyonun bir taslak plan hazırladığını, ancak söz konusu taslak planın Bölüm Başkanlığınca duyurulmasına rağmen dağıtımının yapılmadığını belirterek söz konusu taslak plan neticesinde hazırlanan yeni ders planının bölüm öğretim üyesi olarak kendisini de etkilediğini ifade etmiş ve Komisyonun 14/01/2010 tarihli görevlendirme yazısı ile Komisyonun hazırladığı taslak Ders Planı ve eklerinin onaylı birer örneğini talep etmiştir.

Anılan Kurumca verilen 01/07/2010 tarihli cevabi yazıda talep edilen belgelerin Fakülte Dekan Yardımcısının odasında ve nezdinde belirtilen saat aralığında incelenebileceği belirtilmiştir.

Başvuru sahibi, 12/07/2010 tarihli dilekçe ile Kurumuza itirazen başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının KABULÜ ile;

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 10 uncu maddesi "*Kurum ve kuruluşlar, başvuru sahibine istenen belgenin onaylı bir kopyasını verirler.*" hükmünü amirdir. Mezkur maddenin devamında da ancak bilgi veya belgenin niteliği gereği kopyasının verilmesinin mümkün olmadığı veya kopya çıkarılmasının aslına zarar vereceği hallerde, özel bir erişim usulü getirile-

rek, yazılı veya basılı belgeler için, söz konusu belgenin aslının incelenebilmesi ve not alınabilmesi, ses kaydı şeklindeki bilgi veya belgelerde bunların dinlenebilmesi, görüntü kaydı şeklindeki bilgi veya belgelerde bunların izlenebilmesi öngörülmüştür. Bu doğrultuda söz konusu başvuruda talep edilen bilgi ve belgelerin yukarıda anılan mevzuat kapsamında özel erişim usulünü gerektirmediği değerlendirilmiş olup onaylı birer örneklerinin başvuru sahibinin erişimine sunulması gerektiğinin Niğde Üniversitesi Rektörlüğüne bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Buna göre bilgi veya belgeye erişim sağlanmasında esas kural, istenen bilgi veya belgenin onaylı bir kopyasının başvuru sahibine verilmesidir. Bunun istisnası ise, istenen bilgi veya belgenin niteliği gereği kopyasının verilmesinin mümkün olmadığı veya kopya çıkarılmasının aslına zarar vereceği durumlarda belgenin, yerinde incelenebilmesi, not alınabilmesi, dinlenebilmesi veya izlenebilmesine imkân sağlanmasıdır.

Bu madde hükmü aynı zamanda kurum ve kuruluşlara erişimine olanak sağladıkları bilgi veya belgeler için maliyetleri ölçüsünde bir bilgiye erişim ücreti talep edebilme olanağı tanımaktadır. Kurum ve kuruluşların erişime olanak sağladıkları bilgi veya belgeler için

istemleri halinde başvuru sahiplerinden talep edilecekleri erişim ücreti, 14 Şubat 2006 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Maliye Bakanlığı Bilgi ve Belgeye Erişim Ücreti Genel Tebliği uyarınca belirlenmektedir. Söz konusu Tebliğe www.bedk.gov.tr adresinde yayımlanan Bilgi Edinme Hakkı Mevzuatı Kitabı’ndan ulaşılabilir.

Bilgi veya belgeye erişim süreleri

Madde 11. Kurum ve kuruluşlar, başvuru üzerine istenen bilgi veya belgeye erişimi onbeş iş günü içinde sağlarlar. Ancak istenen bilgi veya belgenin, başvuru alan kurum ve kuruluş içindeki başka bir birimden sağlanması; başvuru ile ilgili olarak bir başka kurum ve kuruluşun görüşünün alınmasının gerekmesi veya başvuru içeriğinin birden fazla kurum ve kuruluşu ilgilendirmesi durumlarında bilgi veya belgeye erişim otuz iş günü içinde sağlanır. Bu durumda, sürenin uzatılması ve bunun gerekçesi başvuru sahibine yazılı olarak ve onbeş iş günlük sürenin bitiminden önce bildirilir.

10 uncu maddede belirtilen bilgi veya belgelere erişim için gereken maliyet tutarının idare tarafından başvuru sahibine bildirilmesiyle onbeş iş günlük süre

kesilir. Başvuru sahibi onbeş iş günü içinde ücreti ödemezse talebinden vazgeçmiş sayılır.

Açıklama:

Bu madde ile kurum ve kuruluşların bilgi edinme başvurularına cevap verme süreleri ile bilgi edinme başvuruları üzerine talep edilen bilgi veya belgeye hangi sürelerde erişim sağlamaları gerektiği düzenlenmiştir. Buna göre bilgi edinme başvuruları, kural olarak 15 iş günü içerisinde cevaplandırılmalıdır. Maddede belirtilen istisnai durumlarda ise cevap verme süresi, 30 iş günüdür. Ancak sürenin uzatılması durumunda, bu durum ve gerekçesi başvuru sahibine yazılı olarak, 15 iş günlük sürenin bitiminde önce bildirilmelidir.

Erişime açılan bilgi ve belgelerden Kanunda öngörülen erişim ücretinin talep edilmesi halinde, erişim ücreti 15 iş günlük süre içerisinde başvuru sahibine bildirilmeli ve başvuru sahibi, bu ücreti 15 iş günü içerisinde yatırmalıdır. Başvuru sahibinin belirtilen süre içerisinde erişim ücretini yatırmaması durumunda, talebinden vazgeçmiş olduğu kabul edilir.

Başvuruların cevaplandırılması

Madde 12. Kurum ve kuruluşlar, bilgi edinme başvurularıyla ilgili cevaplarını yazılı olarak veya elektronik ortamda başvuru sahibine bildirirler. Başvurunun reddedilmesi hâlinde bu kararın gerekçesi ve buna karşı başvuru yolları belirtilir.

Açıklama:

Madde kurum ve kuruluşların bilgi edinme başvurularına cevap verme usulünü düzenlemektedir. Kurum ve kuruluşlar, başvurulara yazılı olarak cevap verebileceği gibi elektronik ortamda da cevap verebilirler. Olumsuz cevaplandırılan başvurularda, ret gerekçeleri ve bu karara karşı başvuru yolları ve sürelerinin, yasal süresi içerisinde başvuru sahibine bildirilmesi esastır.

İtiraz usulü

Madde 13. Bilgi edinme istemi reddedilen başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren onbeş gün içinde Kurula itiraz edebilir. Kurul, bu konudaki kararını otuz iş günü içinde verir. Kurum ve kuruluşlar, Kurulun istediği

her türlü bilgi veya belgeyi onbeş iş günü içinde vermekle yükümlüdürler.

Kurula itiraz, başvuru sahibinin idarî yargıya başvurma süresini durdurur.

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 27/08/2014 tarihli dilekçe ile Odunpazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne başvurarak, özetle tarafı hakkında ilgililerce düzenlenmiş Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelik EK-1 Görev Süresi Uzatılacak Eğitim Kurumu Müdürleri İçin Değerlendirme Formunun bir suretinin tarafına verilmesini ve değerlendirme sürecinde görev yapan İlçe Milli Eğitim Müdürü, İnsan Kaynaklarından Sorumlu Şube Müdürü ve Okul Türünden Sorumlu Şube Müdürünün ad-soyadları ile göreve başlama tarihlerinin tarafına bildirilmesini talep etmiştir.

Mezkur başvuru, ilgili Kurumun 03/09/2014 tarihli cevabi yazısı ile 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 7 nci maddesi 2 nci fıkrası mucibince reddedilmiştir.

Adı geçen, itirazın Kurulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının REDDİ ile;

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 13 üncü maddesine göre, başvurularına olumlu veya olumsuz bir cevap alan başvuru sahipleri 15 gün içinde Kurulumuza müracaat edebilirler. Yine, bu süreye Kurulumuzca, cevabi yazının tebellüğ tarihi belirtilmediği zaman, www.bedk.gov.tr web adresinde de yayımlanan 27/09/2012 tarihli ve 2012/1 sayılı İlke Kararımızın (1) no'lu maddesi uyarınca, 7 günlük tebligat süresi eklenmektedir. Başvuru sahiplerinin bu süreler içerisinde Kurulumuza itirazın müracaat etmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda itiraz dilekçesi ve eklerinin incelenmesi neticesinde, 27/08/2014 tarihinde yapılan bilgi edinme başvurusuna 03/09/2014 tarihinde cevap verildiği, 15 günlük itiraz süresinin (tebellüğ edilen tarih belirtilmediği için 7 günlük tebligat süresi tarafımızdan eklenerek) 25/09/2014 tarihinde dolduğu, Kurulumuza muhatap itiraz dilekçesinin ise 29/09/2014 (Kurula İntikal Tarihi: 30/09/2014) tarihli olduğu, dolayısıyla söz konusu itiraz süresini aşarak Kurulumuza müracaatta bulunulduğu görüldüğünden dolayı itirazının reddedildiğinin başvuru sahibine bildirilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

ÖRNEK 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 14/05/2014 tarihli elektronik posta ile İçişleri Bakanlığına müracaat etmiş, bu müracaata verilen 26/05/2014 tarihli cevap üzerine 12/06/2014 tarihinde yeniden aynı kuruma müracaat etmiştir. İçişleri Bakanlığı ise bu müracaata 23/06/2014 tarihinde cevap vererek bir önceki cevaba atıfta bulunmuştur. Başvuru sahibi, itirazın Kurulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının REDDİ ile;

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun "İtiraz usulü" başlıklı 13 üncü maddesi ile Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin "İtiraz usulü" başlıklı 24 üncü maddesinde, başvurunun yapıldığı kurum veya kuruluşun talepleri eksik karşılaması veya hiç karşılamaması durumunda başvuru sahibince aynı kurum veya kuruluşa itiraz edilebileceğine ilişkin bir usulün öngörülmediği, itirazın Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna yapılabileceğinin ya da yargı yoluna gidilebileceğinin düzenlendiği, bu nedenle başka kurum ve kuruluşlara yapılacak ikinci başvurunun veya itirazın Kurulumuza itiraz için mezkur maddelerde belirtilen 15 günlük süreyi etkilemeyeceği ve bu itiraz süresinin kurum veya kuruluşun ilk başvuru karşısında verdiği

“ilk ret cevabının” ilgiliye tebliğinden itibaren başlaması gerektiği hususları, www.bedk.gov.tr adresindeki web sayfasında yayımlanan Kurulumuzun 27/09/2012 tarih ve 2012/1 sayılı İlke Kararında ifade edilmiştir. Dolayısıyla, başvuru sahibinin itirazı anılan İlke Kararı çerçevesinde değerlendirilmiş olup;

14/05/2014 tarihli başvuruya ilişkin cevabın anılan Kurumca 26/05/2014 tarihinde verildiği, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu’nun 13 üncü maddesinde belirtilen 15 günlük itiraz süresinin 10/06/2014 tarihinde dolduğu ve 07/07/2014 tarihinde Kurulumuza ulaşan itiraz dilekçesi ile söz konusu itiraz süresini aşarak müracaatta bulunduğu tespit edildiğinden, itiraz dilekçesinin işleme konulmadığının başvuru sahibine bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Kanunun 13. maddesi uyarınca bilgi edinme başvurularına ilişkin itiraz ve şikâyetler için Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu (BEDK) kurulmuştur. Kurula itiraz, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarın-

ca dava açmadan önce tüketilmesi zorunlu bir idari başvuru yolu değildir. Yani bilgi edinme başvurularına ilişkin doğrudan Kurula başvurulabileceği gibi, idari yargıda da dava açılabilir.

Bilgi edinme istemi reddedilen başvuru sahipleri, ret cevabının tebellüğ ettiği tarihten itibaren 15 gün içerisinde Kurula itirazda bulunabilir. Yine Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik Madde 24. maddesinde *“...belirtilen süreler içinde, kurum ve kuruluşlar tarafından başvuru sahibine olumlu veya olumsuz herhangi bir cevap verilmemesi halinde başvuru, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca altmış günün geçmesiyle reddedilmiş sayılır...”* denildiğinden, zımni ret süresinin dolmasından itibaren başlayan 15 gün içerisinde de Kurula itirazda bulunulması mümkündür.

Bununla birlikte Kurula yapılan itiraz idari yargıya başvurma süresini durdurmaktadır. Kurul gerek duyduğu takdirde itirazları karara bağlamadan önce kurum ve kuruluşlar gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri incelemek üzere isteyebilir. Kurum ve kuruluşların Kurulun istediği her türlü bilgi veya belgeyi 15 iş günü içinde vermek yükümlülüğü bulunmaktadır. Kurulun itiraz üzerine karar alma süresi ise 30 iş günüdür.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu

Madde 14. Bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazlar üzerine, 16 ve 17 nci maddelerde öngörülen sebeplere dayanılarak verilen kararları incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek üzere; Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur.

Kurul; birer üyesi Yargıtay ve Danıştay genel kurullarının kendi kurumları içinden önerecekleri ikişer aday, birer üyesi ceza hukuku, idare hukuku ve anayasa hukuku alanlarında profesör veya doğent unvanına sahip kişiler, bir üyesi Türkiye Barolar Birliğinin baro başkanı seçilme yeterliliğine sahip kişiler içinden göstereceği iki aday, iki üyesi en az genel müdür düzeyinde görev yapmakta olanlar ve bir üyesi de Adalet Bakanının önerisi üzerine bu Bakanlıkta idarî görevlerde çalışan hâkimler arasından Bakanlar Kurulunca seçilecek dokuz üyeden oluşur.

Kurul üyeliğine önerilen adayların muvafakatları aranır.

Kurul Başkanı, kurul üyelerince kendi aralarından seçilir.

Kurul, en az ayda bir defa veya ihtiyaç duyulduğu her zaman Başkanın ağrısı üzerine toplanır.

Kurul yelerinin görev süreleri dört yıldır. Görev süresi sona erenler yeniden seçilebilirler. Görev süresi dolmadan görevinden ayrılan üyenin yerine aynı usule göre seçilen ye, yerine seçildiği üyenin görev süresini tamamlar. Yeni seçilen Kurul göreve başlayıncaya kadar nceki Kurul görevine devam eder.

Kurul yelerine 10.2.1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırak Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla fiilen görev yaptıkları her gün için uhdesinde kamu görevi bulunanlara (1000), uhdesinde kamu görevi bulunmayanlara ise (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir. Bu demelerde damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz.

Kurul, belirleyeceği konularda komisyonlar ve çalışma grupları kurabilir; ayrıca gerekli grdğu takdirde, ilgili bakanlık ile diğer kurum ve kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin temsilcilerini bilgi almak üzere toplantılarına katılmaya davet edebilir.

Kurulun sekreteryaya hizmetleri Başbakanlık tarafından yerine getirilir.

Kurulun görev ve çalışmalarına ilişkin esas ve usuller Başbakanlıkça hazırlanarak yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Açıklama:

Söz konusu madde ile Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun yapısı, oluşumu, görev ve yetkileri ile işleyişi düzenlenmektedir. Madde ile Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'na itiraz başvurularını karara bağlamak dışında, bilgi edinme hakkının uygulanmasına ilişkin genel içerikli düzenleyici kararlar alma yetkisi de tanınmıştır. Kurulun bu yetkisine dayanarak aldığı düzenleyici İlke Kararlarına, www.bedk.gov.tr adresinden ulaşılabilir.

Yargı denetimi dışında kalan işlemler

Madde 15. Yargı denetimi dışında kalan idarî işlemlerden kişinin çalışma hayatını ve mesleki onurunu etkileyecek nitelikte olanlar, bu Kanun kapsamına dahildir. Bu şekilde sağlanan bilgi edinme hakkı işlemin yargı denetimine açılması sonucunu doğurmaz.

Açıklama:

Yargı denetimi dışında kalan idari işlemlerle ilgili bilgi ve belgeler normalde bilgi edinme başvurularına konu edilemezken, bu bilgi ve belgelerin başvuru sahibinin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkilemesi durumunda bilgi edinme hakkı kapsamındadır. Fakat bu kapsamda bilgi edinilebilmesi, kişilere yargı yolunun açılmış olduğu ve yargı yoluna başvurulabileceği anlamına gelmemektedir.

Devlet sırrına ilişkin bilgi veya belgeler

MADDE 16. Açıklanması hâlinde Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, millî savunmasına ve millî güvenliğine açıkça zarar verecek ve niteliği itibarıyla Devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

ÖRNEK 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 16/03/2010 tarihli elektronik posta ile Dışişleri Bakanlığına başvurarak, (...) Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Doktora programında yürüttüğü tez çalışması için Türkiye ile Yunanistan arasında teati

edilen aşağıda yer alan notaların tam metinlerinin taraflarına verilmesini talep etmiştir.

- 1- Yunanistanın Türkiyeye verdiği, 03/06/1955 tarihli nota,*
- 2- Yunanistanın Türkiyeye verdiği, 19/10/1956 tarihli nota,*
- 3- Yunanistanın Türkiyeye verdiği, 26/12/1995 tarihli nota,*
- 4- Türkiyenin Yunanistana verdiği, 26/12/1995 tarihli nota,*
- 5- Türkiyenin Yunanistana verdiği, 29/12/1995 tarihli nota,*
- 6- Türkiyenin Yunanistana verdiği, 10/01/1996 tarihli nota,*

Mezkur talep, Dışışleri Bakanlığının 16/03/2010 tarihli cevabi elektronik postası ile, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 16 ncı maddesi gerekçe gösterilmek suretiyle reddedilmiştir.

Adı geçen, 24/03/2010 tarihli itiraz dilekçesiyle, Kurulumuza müracaat etmiştir.

Kurulumuzun 13/05/2010 tarihli ve 2010/830 sayılı Kararı uyarınca XX'in itirazının İNCELEMEYE ALINMASI ile, itiraz konusu başvuruda bahsi geçen tüm bilgi ve belgelerin, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununda düzenlenmiş olan istisnalar çerçevesinde değerlendirilmek üzere ivedi olarak Kurulumuza gönderilmesi ile bu bilgi ve belgelerin erişime sunulmama gerekçelerini ayrıntılı olarak açıklamak üzere konuyla ilgili bir yetkilinin gerekli bilgi ve belgelerle birlikte Kurulumuzun 27/05/2010 günü saat 14:00'te yapılacak olan toplantısına katılmak üzere görevlendirilmesini teminen Dışışleri Bakanlığına yazılmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

KARAR METNİ

XX'in itirazının REDDİ ile;

İtiraz sahibinin itiraz dilekçesi ile eklerinin incelenmesi ve Dışışleri Bakanlığı temsilcilerinin dinlenmesi ile; itiraz sahibinin 16/03/2010 tarihli bilgi edinme başvurusunda yer alan (1), (2) ve (3) numaralı taleplerine ilişkin belgelerin, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca gizli kalması gereken belgeler olduğu ve (4), (5) ve (6) numaralı

taleplerine ilişkin belgelerin, yine anılan Kanununun 16 ncı maddesi uyarınca devlet sırrı olduğu kanaatine varıldığından, itirazının reddedildiğinin itiraz sahibine bildirilmesine oy birliğı ile karar verilmiştir.

Açıklama: Madde hükmü yetkisiz kişiler tarafından edinilmesi veya açıklanması halinde Devletin emniyetine, milli savunma ve güvenliğine zarar verme sonucunu doğuracak ve Devlet sırrı niteliğinde bulunan bilgi ve belgelere yönelik başvuruların, bilgi edinme hakkı kapsamı dışında olduğunu düzenlemektedir. 5237 sayılı Türkçe Ceza Kanununun “Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk” bölümünde yer alan düzenlemeler, bu madde hükmünün uygulanmasında da esas alınmaktadır.

Ülkenin ekonomik çıkarlarına ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 17- Açıklanması ya da zamanından önce açıklanması hâlinde, ülkenin ekonomik çıkarlarına zarar verecek veya haksız rekabet ve kazanca sebep olacak bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

ÖRNEK 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 20/10/2009 tarihli elektronik posta ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Bilgi Edinme Biriminden,

“2006 yılı Nisan ve Mayıs ayları dâhil olmak üzere iki aylık dönemde Osmaniye ili Bahçe İlçesi mülki sınırları içerisinde geçmekte olan Kerkük Yumurtalık Ham Petrol Boru Hattından ham petrol sevkiyatı yapılmış mıdır? Şayet yapılmış ise 2006 yılı Nisan-Mayıs aylarındaki hangi günlerde ham petrol sevkiyatının yapıldığını gösterir belgenin ilgili ve yetkili Kurumca tanzim edilerek temini” şeklinde bir talepte bulunmuştur.

Anılan Bakanlık, 26/10/2009 tarihli elektronik posta ile dilekçeyi ilgisi nedeniyle BOTAŞ Genel Müdürlüğüne gönderdiğini belirtmiştir.

BOTAŞ Genel Müdürlüğünün 27/10/2009 tarihli elektronik posta ile bildirilen cevabında istenen bilgilerin gizli bilgiler olduğundan karşılanamayacağı bildirilmiştir.

Başvuru sahibi, 02/11/2009 tarihli dilekçe ile Kurumuza itirazın başvurmuştur.

Kurulumuzun 18/02/2010 tarihli toplantısında XX'in itirazının İNCELEMeye ALINMASI ile, itiraz konusu başvuruyla talep edilen bilgi ve belgelerin erişime sunulmama gerekçelerini açıklamak üzere konuyla ilgili bir yetkilinin gerekli bilgi ve belgelerle birlikte Kurulumuzun 04/03/2010 günü saat 14:00 de yapılacak olan toplantısına katılmak üzere görevlendirilmesini teminen BOTAŞ Genel Müdürlüğüne yazılmasına oy birliği ile karar verilmiştir.

KARAR METNİ

XX'in itirazının KISMEN KABULÜ ile,

- 1- BOTAŞ Genel Müdürlüğünden gelen yetkilinin dinlenilmesi neticesinde yapılan değerlendirmeler sonucunda başvuru sahibinin talebinin ilk kısmında belirttiği, *"2006 yılı Nisan ve Mayıs ayları dâhil olmak üzere iki aylık dönemde Osmaniye ili Bahçe İlçesi mülki sınırları içerisinde geçmekte olan Kerkük Yumurtalık Ham Petrol Boru Hattından ham petrol sevkiyatı yapılmış mıdır?"* yönündeki talebinin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun hiçbir istisna hükmü çerçevesinde olmadığı değerlendirildiğinden karşılanması gerektiğinin BOTAŞ Genel Müdürlüğüne bildirilmesine,

2- Başvuru sahibinin talebinin ikinci kısmında belirttiği, “...Şayet yapılmış ise 2006 yılı Nisan-Mayıs aylarındaki hangi günlerde ham petrol sevkiyatının yapıldığını gösterir belge...” yönündeki talebinin ise 4982 sayılı Kanunun 17 nci maddesi kapsamında olduğu müta-laa edildiğinden reddedildiğinin başvuru sahibine bildirilmesine,

Oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Kamu kurum ve kuruluşları, söz konusu madde hükmü uyarınca, açıklanması veya zamanından önce açıklanması halinde;

- Ülkenin ekonomik çıkarlarına zarar verecek,
- Haksız rekabet ve kazanca sebep olacak

Bilgi veya belgeleri erişime açamaz; bu türden bilgi edinme başvurularına olumlu cevap veremez.

Ülkenin ekonomik çıkarları, haksız rekabet ve haksız kazanç gibi kavramlara ilişkin mevzuatta herhangi bir düzenleme bulunmadığından, bu madde hükmünün

yorumu, kurum ve kuruluşlar ile Kurulun ve yargının kararları ile netlik kazanmaktadır.

İstihbarata ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 18- Sivil ve askerî istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

Ancak, bu bilgi ve belgeler kişilerin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyecek nitelikte ise, istihbarata ilişkin bilgi ve belgeler bilgi edinme hakkı kapsamı içindedir.

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 08/02/2010 tarihli dilekçesi ile Deniz Kuvvetleri Komutanlığına başvurarak, 02/02/2010 tarihinde Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulundan “askeri öğrenci olma niteliğini taşımadığının tespit edilmesi” gerekçesiyle atılmasıyla ilgili olarak, aşağıda yer alan taleplerde bulunmuştur.

“1- Okuldan çıkarılma işlemine esas olan bilgi ve belgelerin bir suretinin verilmesini,

2- İstenen belgelerin gizlilik dereceli olması durumunda, ben veya vekilim tarafından

incelenmesini,

3- Bu belgelerin askeri istihbarat birimleri tarafından toplanmış olma, gizli veya devlet sırrı niteliğinde değerlendirilmesi durumunda, kanunun 18. maddesine göre verilmesini veya incelenmesini, (Madde 18: Sivil ve askerî istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır. Ancak, bu bilgi ve belgeler kişilerin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyecek nitelikte ise, istihbarata ilişkin bilgi ve belgeler bilgi edinme hakkı kapsamı içindedir.),

4- Bilgi ve belgelerin 16 ve 17. madde kapsamında değerlendirilerek verilmemesi veya incelenmemesi durumunda, bilgi edinme hakkının kanunun 14. maddesine göre kurulan Başbakanlık Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunca değerlendirilerek verilmesi.”

İlgili İdarenin 25/02/2010 tarihli elektronik posta cevabında, “Deniz Kuvvetleri Komutanlığına gelinmesi halinde söz konusu belge Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 10’uncu maddesi kapsamında size ya da vekilinize inceletilebilecektir.” denilmiştir.

08/03/2010 tarihinde adı geçen vekili YY tarafından Deniz Kuvvetleri Komutanlığına gidilmiş ve aşağıda yer alan ifadeler hakkında bilgi sahibi olduğuna dair bir tutanak tutulmuştur. Söz konusu belgede yer alan ifadeler, řu şekildedir.

*“XX hakkında hukuki kovuşturmaya esas teşkil edilebilecek bir faaliyet tespit edilememekle birlikte, Ankara Polatlı -----
-----şeklinde istihbari mahiyette bilgi mevcuttur.”*

Adı geçen, bilgi edinme başvurusunda yer alan taleplerin karşılanmadığını belirtmek suretiyle, 15/03/2010 tarihli dilekçesi ile Kurulumuza itirazden başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının KABULÜ ile;

Adı geçenin 08/02/2010 tarihli bilgi edinme başvurusu karşısında Deniz Kuvvetleri Komutanlığının verdiğı 25/02/2010 tarihli cevabın, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde yetersiz olduğun değerlendirilmektedir. Zira söz konusu cevabi yazıda, adı geçenin Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulundan ilişğinin kesilmesine dayanak teşkil eden “hukuki

sebeP” hakkında bilgi verilirken, ilişik kesmeye neden olan “somut olay” hakkında bilgi verilmediği görülmektedir.

İtiraz dilekçesi ve eklerinin incelenmesiyle, itiraza konu bilgi ve belgelerin ise 4982 sayılı Kanunun “İstihbarata ilişkin bilgi veya belgeler” başlıklı 18 inci maddesi ile ilgili olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle, 4982 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin “Sivil ve askerî istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır. Ancak, bu bilgi ve belgeler kişilerin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyecek nitelikte ise, istihbarata ilişkin bilgi ve belgeler bilgi edinme hakkı kapsamı içindedir.” hükmü uyarınca ve adı geçenin talep ettiği bilgi ve/veya belgelerin Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulundan ilişiğinin kesilmesine neden oldukları göz önünde tutularak, anılan bilgi ve/veya belgelerin başvuru sahibinin erişimine açılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun “Bilgi veya belgeye erişim” başlıklı 10 uncu maddesine göre, kurum ve kuruluşlar başvuru sahibine istenen belgenin onaylı bir kopyasını verirler. Bilgi veya belgenin niteliği gereği kopyasının verilmesinin mümkün olmadığı veya kopya çıkarılmasının aslına zarar vereceği hâllerde, kurum ve kuruluşlar ilgilinin, yazılı veya basılı belgeler için, söz konusu belgenin aslı-

nı incelemesi ve not alabilmesini; ses kaydı şeklindeki bilgi veya belgelerde bunları dinleyebilmesini; ve görüntü kaydı şeklindeki bilgi veya belgelerde bunları izleyebilmesini sağlarlar. Bilgi veya belgenin yukarıda belirtilenlerden farklı bir şekilde elde edilmesi mümkün ise, belgeye zarar vermemek koşuluyla bu olanak sağlanır. Dolayısıyla, bir yazılı ve basılı belgenin aslının incelenmesi, söz konusu belgenin kopyasının verilememesi durumunda geçerlidir.

Bu gerekçelere bağlı olarak, başvuru sahibinin 08/02/2010 tarihli başvurusuyla talep etmiş olduğu bilgi ve/veya belgelerin onaylı birer suretinin başvuru sahibine verilmesi gerektiği hususunun Deniz Kuvvetleri Komutanlığına bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Kanununun 18. maddesine göre, sivil ve askeri istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler bilgi edinme hakkının kapsamı dışında tutulmakla birlikte; bu bilgi veya belgeler kişinin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkiliyor ise, söz konusu kişinin erişimine açılmak durumundadır. Bura-

dan da anlaşılabilceği üzere, Kanunun 18. maddesi, mutlak bir istisna hükmünü teşkil etmemektedir.

Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğın 29. maddesinde ise, Kanunun 18. maddesine ek bazı düzenlemeler getirilmiştir. Buna göre;

- Bu kapsamdaki bilgi edinme başvuruları, bizzat ilgilisi veya konuya ilişkin olarak düzenlenen özel vekâletname ile yetkilendirilmiş olmak koşulu ile vekili tarafından yapılabilir.
- Sivil ve askeri istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgelerden, sadece kişilerin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyici nitelikte olan ve ilgilisi hakkında bir işleme dayanak teşkil etmek üzere işlenmiş veya değerlendirilmiş bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamında değerlendirilir.
- Kurum veya kuruluşların işlemlerine dayanak teşkil etmek üzere, istihbarat birimlerinden talep edilen ve istihbarat birimlerince değerlendirilmek suretiyle kurum veya kuruluşların istifadesine sunulan istihbari bilgi veya belgelere ilişkin bilgi edinme hakkı kapsamındaki başvurular, söz konusu araştırma veya soruşturmanın yapılmasını talep eden kurum

veya kuruluşun bilgi edinme birimine yapılabılır ve başvuruya erişim bu kurum veya kuruluşça sağlanabilir.

Dolayısıyla, istihbarata ilişkin bilgi veya belge başvuruları yapılırken ve bu tarz başvurular kurum ve kuruluşlar tarafından değerlendirilirken, yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinin göz önünde bulundurulması zorunludur.

İdarî soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 19- Kurum ve kuruluşların yetkili birimlerince yürütülen idarî soruşturmalarla ilgili olup, açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde;

- a) Kişilerin özel hayatına açıkça haksız müdahale sonucunu doğuracak,
- b) Kişilerin veya soruşturmayı yürüten görevlilerin hayatını ya da güvenliğini tehlikeye sokacak,
- c) Soruşturmanın güvenliğini tehlikeye düşürecek,
- d) Gizli kalması gereken bilgi kaynağının açığa çıkmasına neden olacak veya soruşturma ile ilgili benzeri bilgi ve bilgi kaynaklarının temin edilmesini güçleştirecek,

Bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

ÖRNEK KARAR 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 21/06/2010 tarihli elektronik posta ile Muğla Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğüne başvurarak, Muğla İdare Mahkemesinde görülmekte olan davanın temyiz aşamasında delil olarak kullanılmak üzere, Müfettiş YY ve ZZ'ce tarafı hakkında yapılan soruşturmada isimlerini belirtmiş olduğu şahıslara ait "*ifade tutanaklarının*" fotokopilerinin verilmesini talep etmiştir.

Mezkur talep, ilgili İdarenin 29/06/2010 tarih ve 15599 sayılı cevabi yazısıyla, 4982 sayılı Kanununun 19 uncu ve 20 nci maddeleri gerekçe gösterilmek suretiyle reddedilmiştir.

Adı geçen, 08/07/2010 tarihli dilekçesi ile itirazın Kurulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının REDDİ ile;

İtiraz sahibinin bilgi edinme başvurusunda yer alan söz konusu soruşturmada isimleri belirtilmiş şahıslara ait *ifade tutanaklarının* verilmesi talebinin, 4982 sayılı Kanununun 19 uncu maddesi ile Bilgi

Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 30 uncu maddesi (d) bendi uyarınca, kurum ve kuruluşların yetkili birimlerince yürütülen idari soruşturmalarla ilgili olup, açıklanması veya zamanından önce açıklanması halinde, gizli kalması gereken bilgi kaynağının açığa çıkmasına neden olacak veya soruşturma ile ilgili benzeri bilgi ve bilgi kaynaklarının temin edilmesini güçleştirecek nitelikteki bilgi ve belgeler olarak görüldüğünden, itirazının reddedildiğinin itiraz sahibine bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

ÖRNEK KARAR 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 15/03/2010 tarihli dilekçesi ile Akören Kaymakamlığı (...) İlköğretim Okulu Müdürlüğüne başvurarak, 21/01/2010 tarihli ve 04/138 sayılı onay ile İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından hakkında açılmış olan soruşturmaya ilişkin soruşturma dosyasının teminini talep etmiştir.

İlgili Kurumun 15/03/2010 tarihli cevabi yazısıyla, mezkur talepler, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 19 uncu maddesi gerekçe gösterilmek suretiyle reddedilmiştir.

Adı geçen, 19/03/2010 tarihli dilekçesi ile itirazen Kurulumuza başvurmuştur.

Kurulumuzun 29/04/2010 tarih ve 2010/806 sayılı Kararı uyarınca XX'in itirazının İNCELEMEYE ALINMASI ile, *"itiraz sahibinin bilgi edinme başvurusunun esasını oluşturan söz konusu soruşturma dosyasının, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununda düzenlenmiş olan istisnalar çerçevesinde değerlendirilmek üzere Kurulumuza gönderilmesi ile, talep konusu belgelerden hangilerinin hangi gerekçelere dayanarak erişime sunulmalarının mümkün görülmediğinin Kurulumuza bildirilmesi hususlarını teminen, Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 'Kurul tarafından istenen bilgi ve belgeler' başlıklı 26 ncı maddesi 'Kurum ve kuruluş-*

lar, Kurulun istediği her türlü bilgi veya belgeyi on beş iş günü içinde vermekle yükümlüdür. İtiraz üzerine Kurul ayrıca, başvuru sahibi ile kurum veya kuruluşların, itiraz konusuyla ilgili yazılı veya şifahi görüşlerine başvurabilir, konuyla ilgili uzmanların görüşünü alabilir ve gerekli gördüğü diğer incelemelerde bulunabilir.’ hükmü uyarınca, Akören Kaymakamlığı (...) İlköğretim Okulu Müdürlüğüne yazılmasına” oy birliği ile karar verilmiştir.

Akören Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün 14/05/2010 tarihli ve 981 sayılı yazısı ile mezkur belgeler Kurulumuza gönderilmiştir.

KARAR METNİ

XX’in itirazının KISMEN KABULÜ ile,

Kurulumuzun 29/04/2010 tarih ve 2010/806 sayılı kararının gereği olarak Kurulumuza intikal ettirilen evrakların incelenmesiyle, itiraz konusu başvuruda bahsi geçen ve belgeleri talep edilen incelemenin konusunu Akören Kaymakamlığı (...) İlköğretim Okulu Öğretmenlerinden XX ve YY arasında kavga olduğu iddialarının oluşturduğu ve inceleme raporunun “Sonuç, Kanaat ve Teklif” bölümünde başvuru sahibinin “Kınama” cezası ile tecziyesi edilmesinin teklif edildiği görölmüş olup;

İtiraz konusu başvuru ile kastedilmiş olan 09.03.2010 tarih ve 04/513 sayılı inceleme raporu ve eklerinin, sadece başvuru sahibi XX ile ilgili olan kısımlarının; diğer şahıslarla ilgili olan yerler ve gerek tanık, şikâyetçi ve gerekse diğer sıfatlarla ifade vermiş olan ifade sahiplerinin kimlik bilgileri ile kimliklerinin tespitine imkan veren her türlü bilgi ve ifade karartılmak suretiyle, başvuru sahibinin erişimine sunulması gerektiği hususlarının Akören Kaymakamlığı (...) İlköğretim Okuluna bildirilmesine karar verilmiştir.

Açıklama:

Bu madde ile birlikte kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen idari soruşturmalara ilişkin bilgi ve belgelerden hangilerinin, hangi koşullarda kapsam dışında bırakılacağı düzenlenmiştir. Dolayısıyla, idari soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgelerle ilgili bilgi edinme başvurularının reddedilebilmesi için idari soruşturmanın varlığı tek başına yeterli olmayıp, söz konusu madde hükmünde düzenlenen diğer şartlardan herhangi birinin de gerçekleşmesi zorunludur. Yine kurum ve kuruluşların idari soruşturmalara ilişkin bilgi ve belge taleplerini reddederken, somut olarak sayılmış nedenlerden hangisine dayandığını açıkça belirtmesi gereklidir.

Böylece kurumlar ve kuruluşlar, idari soruşturmalara ilişkin bilgi ve belge taleplerini, Kanunun 19. maddesinde dört bent halinde sayılan koşullar çerçevesinde değerlendirecek ve yine Kanunun 9. maddesine göre gizlilik dereceli veya açıklanması yasaklanan bilgiler ile açıklanabilir nitelikte olanlar birlikte bulunuyor ve bunlar birbirlerinden ayrılabilir ise, bu bilgi veya belgeleri, gizlilik dereceli veya açıklanması yasaklanan bilgileri çıkardıktan sonra başvuru sahibinin erişimine sunacaktır.

Adli soruşturma ve kovuşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler

Madde 20- Açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde;

- a) Suç işlenmesine yol açacak,
- b) Suçların önlenmesi ve soruşturulması ya da suçluların kanunî yollarla yakalanıp kovuşturulmasını tehlikeye düşürecek,
- c) Yargılama görevinin gereğince yerine getirilmesini engelleyecek,
- d) Hakkında dava açılmış bir kişinin adil yargılanma hakkını ihlâl edecek,

Nitelikteki bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, 18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, 6.1.1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ve diğer özel kanun hükümleri saklıdır.

ÖRNEK KARAR 1

İTİRAZIN KONUSU

XX vekili YY, 27/07/2009 tarihli e-posta başvurusu ile Sermaye Piyasası Kuruluna başvurarak, Sermaye Piyasası Kurulunun (...) numaralı haftalık bülteninde yayımlanan (...) tarih ve (...) sayılı kararı uyarınca Müvekkili XX'e borsalarda ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda getirilen sürekli işlem yapma yasağına ilişkin olarak;

- 1- Sözkonusu kararın tebligata esas bir nüshasının,*
- 2- Sözkonusu kararın gerekçesinin,*
- 3- Sözkonusu karara esas teşkil eden inceleme raporunun ve*
- 4- İncelemeye konu edilen Müvekkili ile ilgili bilgi ve belge suretleri ile delillerin,*

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca taraflarına ivedilikle sağlanmasını talep etmiştir.

Mezkur bilgi edinme istemine konu talepler, Sermaye Piyasası Kurulunun 14/09/2009 tarihli cevabi yazısıyla, Kurul tarafından alınan suç duyurusu kararlarının dayanağını teşkil eden belgelerin yapılan suç duyurusu ile birlikte iddia edilen suçun işlendiği yer İMKB'de gerçekleştirilen işlemler ile ilgili olarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 20 inci maddesi çerçevesinde Cumhuriyet Savcılıklarına verilen her türlü bilgi ve belgeler için soruşturma süresince Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri uygulanacağı için yargılama görevinin gereğince yerine getirilmesinin engellenip engellenmediği hususunda takdir yetkisinin Cumhuriyet Savcısına ait olduğu ve bu çerçevede sözkonusu bilgi ve belgelerin Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri uyarınca İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığından talep edilmesinin uygun olacağı belirtilmek suretiyle reddedilmiştir.

XX vekili YY, 02/10/2009 tarihli dilekçesi ile Kuruluma itirazen başvuruda bulunarak, bilgi edinme isteminde buldukları sözkonusu bilgi ve belgelerin taraflarına iletilmesini talep etmiştir.

Kurulumuzun 04/02/2010 tarihli ve 2010/138 sayılı Kararı ile itiraz konusu başvuruyla talep edilen bilgi ve belgelerin, , 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununda düzenlenmiş olan istisnalar çerçevesinde değerlendirilmek üzere Kurulumuza gönderilmesi ile adı geçen şirketle ilgili olarak mezkûr olay nedeniyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına yapılan bir suç duyurusu olup olmadığının Kurulumuza bildirilmesi hususlarını teminen Sermaye Piyasası Kuruluna yazılmasına karar verilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulunun 17/03/2010 tarihli ve 112 sayılı yazısı ile mezkur belgeler Kurulumuza gönderilmiştir.

KARAR METNİ

XX vekili YY'nin itirazının REDDİ ile;

Kurulumuzun 04/02/2010 tarih ve 2010/138 sayılı Kararının gereği olarak Kurulumuza intikal ettirilen bilgi ve belgelerin incelenmesiyle;

...

İtiraz konusu başvuruyla talep edilmiş olan bilgi ve belgelerin, 4980 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun "*Adli soruşturma ve kovuşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler*" başlıklı 20 nci maddesi (b) ve (c) bendleri

kapsamında, açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde, suçların önlenmesi ve soruşturulması ya da suçluların kanunî yollarla yakalanıp kovuşturulmasını tehlikeye düşürecek ve yargılama görevinin gereğince yerine getirilmesini engelleyecek nitelikteki bilgi ve belgeler olduğu değerlendirildiğinden dolayı, itirazının reddedildiğinin itiraz sahibine bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

ÖRNEK KARAR 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX Vekili Av. YY, 23/08/2007 tarihli dilekçe ile Batman İl Emniyet Müdürlüğüne başvurarak *“müvekkil XX’in herhangi bir suç veya kovuşturmadan dolayı hakkında tutuklama, yakalama veya hürriyetini kısıtlayacak herhangi bir karar bulunup bulunmadığının, keza aranan şahıslardan olup olmadığının bildirilmesini”* talep etmiştir.

Batman İl Emniyet Müdürlüğü, 29/08/2007 tarihli cevabi yazı ile *“Kihbi Daire Başkanlığının 04.06.2007 tarih ve 2007/3 sayılı yönergesinin 16. maddesinin c/6 fıkrası gereğince müvekkiliniz hakkında bilgi verilememektedir.”* hususunu bildirmiştir.

XXX Vekili Av. YYY, 03/09/2007 tarihli dilekçe ile itirazın Kurulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XXX Vekili Av. YYY'nin itirazının REDDİ ile,

Başvuru sahibinin bilgi edinme talebinin, Kihbi Daire Başkanlığının 04.06.2007 tarih ve 2007/3 sayılı yönergesinin 16. maddesinin c/6 fıkrası hükmü gerekçe gösterilerek reddedilemeyeceği, zira 4982 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin amir hükmü gereğince bilgi edinme başvurularının ancak Bilgi Edinme Hakkı Kanunu hükümlerine göre değerlendirip eğer bu Kanunda yer alan istisna hallerinden bir veya bir kaçısı söz konusu ise reddedilebileceği,

Bu cihetle, 4982 sayılı Kanun uyarınca yapılan bir bilgi edinme başvurusuna, Kihbi Daire Başkanlığının 04.06.2007 tarih ve 2007/3 sayılı yönergesinin 16. maddesinin c/6 fıkrası gerekçe gösterilerek verilmiş red cevabının, 4982 sayılı Kanuna uygun olmadığından Batman İl Emniyet Müdürlüğüne bildirilmesine;

İtiraza esas olan başvuruda yer alan hususun ise nitelik itibariyle, 4982 sayılı Kanununun "Adli soruşturma ve kovuşturmayla ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı 20 nci maddesinin (b) bendi uyarınca bilgi edinme hakkı kapsamı dışında olduğu görüldüğünden itirazın reddine;

Oybirliğiyle karar verilmiştir.

Açıklama:

Kanunun 20. maddesi, Kanunun idari soruşturmalara ilişkin bilgi ve belge taleplerini dzenleyen 19. maddesine paralel bir uygulama getirmektedir. Yani idarenin elinde olup da adli soruşturma veya kovuşturmaya konu olan bir bilgi veya belge, 20. maddede dđrt bent halinde sayılan haller kapsamında yer alıyorsa, bu yđndeki bilgi istemi talepleri reddedilebilecek; aksi durumda da doğrudan başvuru sahiplerinin erişimine aılacaktır. Yargı organlarının yargısal faaliyetleri zaten bilgi edinme hakkı kapsamı dışında olduğundan, bu madde hđkmü yalnızca idarenin kayıtlarında bulunan adli soruşturma veya kovuşturmaya ilişkin bilgi ve belgeleri için geçerlidir.

Maddenin ikinci fıkrasında bahsedilen usul kanunlarının özel olarak dzenlediği hususlar için ise bu özel dzenlemeler geçerlidir. Dolayısıyla bu tarz bilgi ve belge talepleri, bilgi edinme hakkının kapsamında yer almamaktadır.

Özel hayatın gizliliği

Madde 21- Kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.

Kamu yararının gerektirdiği hâllerde, kişisel bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluşlar tarafından, ilgili kişiye en az yedi gün önceden haber verilerek yazılı rızası alınmak koşuluyla açıklanabilir.

ÖRNEK KARAR 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 17/03/2010 tarihli dilekçe ile Adalet Bakanlığına başvurarak, 19/02/2010 tarihli katılmış olduğu Hâkimlik ve Savcılık mülakatına dair kendisi hakkındaki tutanaklar, mülakata başvururken verdiği evrak ile mülakat sırasında gerçekleştirilen sesli ve görüntülü kaydın erişimine açılmasını talep etmiştir.

Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü, 02/04/2010 tarihli cevabi yazı ile Mülakat Kurul Üyeleri tarafından ayrı ayrı doldurulan tutanak ile başvuru sahibi hakkında verilen puanlara ilişkin Birleştirme Tutanağı örneklerinin ekte sunulduğunu; ancak mülakata ilişkin sesli ve görüntülü kaydın bir kopyasının

erişime açılmasına dair talebin ise söz konusu kayıtlarda Mülakat Kurulu Üyelerinin de bulunması nedeniyle 4982 sayılı Kanunun “Özel hayatın gizliliği” başlıklı 21 inci maddesi kapsamında uygun görülmediğini bildirmiştir.

XX, talep etmiş olduğu üç husustan yalnızca tutanaklarla ilgili kısmın karşılandığı; sesli ve görüntülü kaydın reddedildiği; mülakata başvururken gönderdiği evraka ilişkin ise cevap dahi verilmediği hususlarından bahisle 07/04/2010 tarihli dilekçe ile itirazın Kuruluma müracaat etmiştir.

KARAR METNİ

XX'in itirazının KABULÜ ile,

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun “Özel hayatın gizliliği” başlıklı 21 inci maddesinin amir hükmüne göre *“Kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır. Kamu yararının gerektirdiği hâllerde, kişisel bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluşlar tarafından, ilgili kişiye en az yedi gün önce-*

den haber verilerek yazılı rızası alınmak koşuluyla açıklanabilir.”

Bahsi geçen hükümde zikredildiği üzere, başvuru sahiplerince talep edilen bilgi ve belgelerin özel hayatın gizliliği kapsamında değerlendirilebilmesi için, açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak nitelikte olması gerekmektedir. Oysaki başvuru sahibi X.X.’in erişimine açılmasını talep ettiği mülakata ilişkin sesli ve görüntülü kaydın, adı geçen Kurumca ret cevabının gerekçesi olarak ileri sürüldüğü gibi kayıtlarda bulunan Mülakat Kurulu Üyelerinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak nitelikte bulunmadığı ve bu cihetle 4982 sayılı Kanunun 21 inci maddesine dayanılması ile anılan Kanuna uyarlığının bulunmadığı çok açıktır.

Diğer yandan kurum ve kuruluşlar kendilerine yapılan bilgi edinme başvurularını, olumlu veya olumsuz olarak mutlaka cevaplandırmak durumunda olduklarından, başvurularda yer alan taleplerden yalnızca bir kısmının cevaplanması, diğer kısmı hakkında ise hiçbir açıklamada bulunulmaması durumunun da anılan Kanunun amir hükümlerine aykırı olduğu aşikârdır.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda, itiraz konusu başvuruyla talep edilmiş olan mülakata ilişkin sesli ve görüntülü kayıt ile başvuru esnasında teslim edilen evrakın (heyet raporu, sabıka kaydı, mezuniyet belgesi vb.), 4982 sayılı Kanunda bilgi edinme hakkının sınırlarını belirleyen istisna hükümleri kapsamında yer almadığı anlaşıldığından, başvuru sahibinin erişimine açılmasına oybirliğiyle karar verilmiştir.

ÖRNEK KARAR 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 08/10/2010 tarihli dilekçe ile Niğde Üniversitesi Rektörlüğüne başvurarak, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi akademik personelinin 2010 yılı Mart ve Nisan aylarına ait “Hasta Sevk İzin Form”larının birer örneğinin erişimine açılmasını talep etmiştir.

Niğde Üniversitesi Rektörlüğü, 13/10/2010 tarihli cevabi yazı ile 4982 sayılı Kanunun 21 inci maddesini gerekçe göstererek mezkûr talebi reddetmiştir.

XX, talep ettiği “Hasta Sevk İzin Form”larının, personelin ismi kapatılarak da olsa erişimine açılması için 01/11/2010 tarihli dilekçe ile itirazın Kurulumuza müracaat etmiştir.

KARAR METNİ

XX'in itirazının REDDİ ile,

İtiraz konusu başvuruyla talep edilen üçüncü kişilere ait "Hasta Sevk İzin Form"larının, 4982 sayılı Kanunun "Özel hayatın gizliliği" başlıklı 21 inci maddesi kapsamında olduğu ve bu doğrultuda Niğde Üniversitesi Rektörlüğünün 13/10/2010 tarihli cevabının 4982 sayılı Kanuna herhangi bir aykırılığının bulunmadığı değerlendirildiğinden, işbu itirazın reddine oybirliğiyle karar verilmiştir.

Açıklama:

Özel hayatın gizliliği kapsamında, yalnızca açıklanması halinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, mesleki ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak türden bilgi ve belgeler, kişinin izin verdiği haller dışında, bilgi edinme hakkının kapsamı dışındadır. Kamu yararının gerektirdiği hallerde dahi, ilgili kişinin yazılı rızasının alınması şarttır. Ancak Kanunun 21. maddesi, özel hayat kapsamındaki tüm bilgi ve belge talepleri için geçerli olmayıp, talep konusu bilgi veya belgenin erişime açılmasının üçüncü kişilerin özel hayatına "haksız bir müdahale" oluşturması gereklidir.

Ülkemizde kişisel verilerin korunmasına ilişkin ayrı bir mevzuat düzenlemesi bulunmadığından, kişilerin kendilerine ilişkin bilgi ve belgeleri, yine Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca talep etmesi ve bu bilgi ve belgelere erişim sağlaması mümkündür.

Haberleşmenin gizliliği

Madde 22- Haberleşmenin gizliliği esasını ihlâl edecek bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

Açıklama:

Anayasanın “Haberleşme hürriyeti” başlıklı 22. maddesinde, “*Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.*” denilmektedir. Anayasa-daki bu düzenlemeye uygun şekilde Bilgi Edinme Hakkı Kanunu’nun 22. maddesi ile haberleşmenin gizliliğini ihlal edecek nitelikteki bilgi ve belgeler, bilgi edinme hakkının kapsamı dışında tutulmuştur. Bu nedenle kişilerin telefon görüşmesi, mektup veya elektronik posta gibi haberleşme vasıtalarına ilişkin kayıtları, üçüncü kişilerin erişimine açılmaz.

Ticari sır

Madde 23- Kanunlarda ticari sır olarak nitelenen bilgi veya belgeler ile, kurum ve kuruluşlar tarafından gerçek veya tüzel kişilerden gizli kalması kaydıyla sağlanan ticari ve mali bilgiler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

ÖRNEK KARAR 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX Vekili Av. YY, 17/07/2008 tarihli dilekçe ile Ziraat Bankası A.Ş. Kayseri Şubesine başvurarak müvekkili XX'in eşi ZZ'nin 2005, 2006 2007 ve 2008 yıllarını kapsayacak şekilde, adı geçen Banka nezdinde hesabının bulunup bulunmadığı, bulunuyorsa hesap tutarının ne kadar olduğu, hesap kapatıldı ise hangi tarihte kapatıldığına dair bilgi ve belgelerin erişime açılmasını talep etmiştir.

Ziraat Bankası A.Ş. Kayseri Şubesi, 17/07/2008 tarihli cevabi yazı ile talep edilen bilgi ve belgenin müşteri sırrı olduğundan bahisle 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 73/3 maddesini gerekçe göstermek suretiyle mezkur talebi reddetmiştir.

XX Vekili Av. YY, 22/07/2008 tarihli dilekçe ile itirazın Kurulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX Vekili Av. YY'nin itirazının REDDİ ile,

4982 sayılı Kanunun 5 inci maddesi *“Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.”* hükmünü amirdir. Dolayısıyla kurum ve kuruluşlar, kendilerine yapılan bilgi edinme başvurularını 4982 sayılı Kanunda düzenlenmiş olan istisnalar çerçevesinde değerlendirmek suretiyle uygulamaya gitmek durumundadırlar. Diğer taraftan, *“Başvurunun reddedilmesi halinde bu kararın gerekçesi ve buna karşı yapılabilecek başvuru yolları ve süreleri belirtilir.”* hükmünü içeren Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 18 inci maddesi uyarınca başvuru sahiplerine verilecek olumsuz cevaplarda ret gerekçesinin 4982 sayılı Kanun ile mezkur Yönetmeliğin hangi maddesine, fıkrasına ya da bendine dayandığının açıkça ve gerekçeli bir şekilde belirtilmesi gerekmektedir. Ancak itiraz konusu başvuruya ilgili Kurumca verilen 17/07/2008 tarihli cevapta ret gerekçesi olarak 4982 sayılı Kanun ve ilgili

Yönetmelik hükümlerine dayanılmamış olduğu ve bu suretle anılan madde hükümleri gereğinin de yerine getirilmemiş olduğu görüldüğünden, söz konusu mevzuatın uygulanmasında daha dikkatli olunması hususunda ilgili personelin dikkatinin çekilmesi gerektiği;

İtiraz konusu başvuru esasıyla ilgili olarak ise mezkur talebin adı geçen Banka açısından müşteri sırrı, ZZ açısından ise kişisel veri niteliğinde olduğu değerlendirildiğinden, 4982 sayılı Kanunun “Özel hayatın gizliliği” başlıklı 21 inci maddesinin “*Kişinin izin verdiği hâller saklı kalmak üzere, özel hayatın gizliliği kapsamında, açıklanması hâlinde kişinin sağlık bilgileri ile özel ve aile hayatına, şeref ve haysiyetine, meslekî ve ekonomik değerlerine haksız müdahale oluşturacak bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.*” hükmü ile anılan Kanunun “Ticari sır” başlıklı 23 üncü maddesinin “*Kanunlarda ticarî sır olarak nitelenen bilgi veya belgeler ile, kurum ve kuruluşlar tarafından gerçek veya tüzel kişilerden gizli kalması kaydıyla sağlanan ticarî ve malî bilgiler, bu Kanun kapsamı dışındadır.*” amir hükmü uyarınca işbu itirazın reddine;

oybirliğiyle karar verilmiştir.

ÖRNEK KARAR 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX Ltd. Şti. Vekilleri Av. YY ve Av. ZZ, 16/06/2012 tarihli dilekçe ile Kütahya İl Özel İdaresi Destek Hizmetleri Müdürlüğüne başvurmuş ve müvekkilinin de iştirak ettiği (...) ihale kayıt numaralı Kütahya İli Merkez (...) Binası Yapım İşinin TT Ltd. Şti.'de kaldığını; ancak adı geçen firmanın 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 38 inci maddesi kapsamında idarece aşırı düşük teklif sorgulamasına tabi tutulduğunu belirterek, bahsi geçen ihaleyle ilgili olarak TT Ltd. Şti.'nin 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi kapsamında idareye sunduğu belgelerin birer örneğinin erişime açılmasını talep etmiştir.

Kütahya İl Özel İdaresi Destek Hizmetleri Müdürlüğü, 09/07/2012 tarih ve 4522 sayılı cevabi yazı ile Rekabet Kurumu Başkanlığının Dosyaya Giriş Hakkının Düzenlenmesine ve Ticari Sırların Korunmasına İlişkin Tebliği gereğince söz konusu firmanın fiyat politikaları ile ilgili bilgileri içerdiğinden ticari sır kapsamında değerlendirildiğini ifade ederek, 4982 sayılı Kanunun "Ticari sır" başlıklı 23 üncü maddesi uyarınca talebin karşılanamayacağını başvuru sahibine bildirmiştir.

XX Ltd. Şti. Vekilleri Av. YY - Av. ZZ, 13/07/2012 tarihli dilekçe ile itirazın Kurulumuza müracaat etmiş; Kurulumuzun 20/09/2012 tarih ve 2012/1119 sayılı

Kararı ile Dosyanın İNCELEMeye ALINMASINA hükmedilmiş ve evrakın intikali gerçekleşmiştir.

KARAR METNİ

XX Ltd. Şti. Vekilleri Av. YY - Av. ZZ'nin itirazının REDDİ ile;

Ticari sır kavramı, ilgili sektörünün her safhasında elde edilen tecrübe ve yapılan işlem ve kurulan iş münasebetlerini ve benzerlerini ilgilendiren ve yalnız iş sahibi ile birlikte çalıştığı kimselerce bilinen ve umumca veya her halde ilgili sektörde çalışanların büyük çoğunluğunca bilinmeyen her türlü teknik, ticari ve mali bilgileri ihtiva etmektedir.

Ticari Sırlar Kanunu Tasarısına göre **ticari sır, bir ticari işletme veya şirketin faaliyet alanı ile ilgili yalnızca belirli sayıdaki mensupları ve diğer görevlileri tarafından bilinen, elde edilebilen, rakipleince bilinmemesi ve üçüncü kişilere ve kamuya açıklanmaması gereken işletme ve şirketin ekonomik hayattaki başarı ve verimliliği için büyük önemi bulunan; iç kuruluş yapısı ve organizasyonu, malî, iktisadî, kredi ve nakit durumu, araştırma ve geliştirme çalışmaları, faaliyet stratejisi, hammadde kaynakları, imalatının teknik özellikleri, fiyatlandırma politikaları, pazarlama taktikleri ve masrafları, pazar payları, toptancı ve perakendeci müş-**

teri potansiyeli ve ağları, izne tâbi veya tâbi olmayan sözleşme bağlantılarına ilişkin bilgi, belge, elektronik ortamdaki kayıt ve verilerden oluşmaktadır.

İtiraz konusu müracaatla talep edilen, (..) Binası Yapım İşi ihalesinin üzerinde bırakıldığı TT Ltd. Şti.'nin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 38 inci maddesi kapsamında idareye sunmuş olduğu evrakın, çeşitli iş kalemlerine ait birim fiyat analizleri, proforma faturalar, maliyet/satış tutarı tespit tutanaklarını, yani adı geçen firmanın tedarikçilerini (sözleşme bağlantılarını) ve tedarikçilerinden elde ettiği ve mezkûr ihale için yapılan teklifin bileşenlerini oluşturan malzemelerin/işçiliklerin ayrıntılı fiyat dökümlerini ortaya koyan belgeler olduğu; bu cihetle talep konusu evrakın, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun "Ticari sır" başlıklı 23 üncü maddesi kapsamında bulunduğu değerlendirildiğinden, işbu itirazın reddine oybirliğiyle karar verilmiştir.

Açıklama:

Kanunun 23. maddesinde belirtildiği üzere;

- Kanunlarda ticarî sır olarak nitelenen bilgi veya belgeler

- Kurum ve kuruluşlar tarafından gerçek veya tüzel kişilerden gizli kalması kaydıyla sağlanan ticarî ve malî bilgiler,

Kurum ve kuruluşlar tarafından erişime açılmaz.

Bu madde hükmünde ticari sır kavramının açıklanmamış olmasının yanı sıra, ülkemizde ticari sırlar alanına yönelik ayrı bir kanun da bulunmadığından, maddenin yorumu ve uygulanmasında Kurul ve yargı kararlarının önemi büyüktür.

Ülkemizde ticari sır kavramının mevzuata yerleştirilebilmesi amacıyla kaydedilen en önemli gelişme, Ticari Sır, Banka Sırrı ve Müşteri Sırrı Hakkında Kanun Tasarısı'nın hazırlanmasıdır. Söz konusu tasarıda ticari sır, *"bir ticari işletme veya şirketin faaliyet alanı ile ilgili yalnızca belirli sayıdaki mensupları ve diğer görevlileri tarafından bilinen, elde edilebilen, özellikle rakipleri tarafından öğrenilmesi halinde zarar görme ihtimali bulunan ve üçüncü kişilere ve kamuya açıklanmaması gereken işletme ve şirketin ekonomik hayatındaki başarı ve verimliliği için büyük önemi bulunan; iç kuruluş yapısı ve organizasyonu, malî, iktisadî, kredi ve nakit durumu, araştırma ve geliştirme çalışmaları, faaliyet stratejisi, hammadde kaynakları, imalatının teknik özellikleri, fiyatlandırma politikaları, pazarlama taktikleri ve masrafları, pazar payları, toptancı ve pera-*

kendeci müşteri potansiyeli ve ağıları, izne tâbi veya tâbi olmayan sözleşme bağlantılarına ilişkin bilgi ve belgeler” olarak tanımlanmıştır. Bu tanım, Kanunun 23. maddesinin uygulanmasında, Kurul tarafından yol gösterici olarak kabul görmüştür.

Fikir ve sanat eserleri

Madde 24- Fikir ve sanat eserlerine ilişkin olarak yapılacak bilgi edinme başvuruları hakkında ilgili kanun hükümleri uygulanır.

ÖRNEK KARAR 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX'un Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü 2 numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kuruluna yapmış olduğu 20/05/2010 tarihli bilgi edinme başvurusu aşağıdaki şekildedir.

“Bilindiği üzere Kurulunuzca İzmir ili, Bergama İlçesi, Paşa Ilıcası Mevkiindeki Yortanlı Barajı Gölü alanında yer alan Alliano Termal Yerleşkesi ile ilgili bir kısım hususların değerlendirilmiş ve özetle Yortanlı Barajında su tutulmasında kültür varlıkları açısından sakınca bulunmadığı yönünde

25.09.2009 tarihli ve 228 sayılı karar alınmıştır.

Daha sonra bu kararın da dayanağı olan 07.04.2009 gün 27193 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 749 sayılı İlke Kararı alınmıştır.

Akabinde, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 20/03/2009 tarih ve 749 sayılı ilke kararının Danıştay 6. Dairesinin 26.10.2009 tarih ve E: 2009/7251 sayılı 9/11/2009 tarih ve E: 2009/7215 sayılı ve 7/12/2009 tarih ve E:2009/7466 sayılı kararları ile iptal edilmesi gerekçe gösterilerek 8 Mayıs 2010 tarihinde 765 sayılı ilke kararının alındığı öğrenilmiştir.

Alınan bu karar doğrultusunda Kurulunuzca İzmir ili, Bergama İlçesi, Paşa Ilıcası Mevkiindeki Yortanlı Barajı Gölü alanında yer alan Allianoi Termal yerleşkesi ile ilgili yeni bir karar alınıp alınmadığı, alındı ise konu ile ilgili Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü yazıları ile bu yazılar ekinde yer alan bilim kurul ve komisyonları

tarafından hazırlanmış raporun ve konu ile ilgili tüm evrakların

Birer suretinin aslı gibidir şerhiyle tarafıma, 4982 sayılı Kanun gereğince ve Kanununun 11. maddesinde öngörülen süreler dahilinde yazılı olarak verilmesini talep ederim.”

İzmir 2 numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 16.06.2010 tarih ve 1818 sayılı, talep konusu belgelerin verilip verilemeyeceği konusunda Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünden bilgi isteyen yazısı başvuru sahibine iletilmiş, ancak başvuru tarihinden itibaren 30 gün içinde taleplerinin karşılanmamış olması nedeniyle XX Kurulumuza müracaat etmiştir.

XX'un Kurulumuza itirazından sonra idarenin 09/08/2010 tarihli yazısı ile, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün 27.05.2010 tarih ve 112262 sayılı yazısı ve eki ile İzmir 2 numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 28.05.2010 tarihli ve 5804 sayılı kararı başvuru sahibinin erişimine açılmıştır.

XX, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün 27.05.2010 tarih ve 112262 sayılı yazısında ilgi d olarak belirtilen İzmir Valiliğinin 27.05.2010 tarih ve

609-4131 nolu yazısı ile bu yazı ekinde iletilen koruma projesi ve raporu, yine aynı yazının bu rapor diye başlayan 3. paragrafında bahsi geçen 12.05.2010 tarihli ve 5747 sayılı Koruma Bölge Kurulu kararı ile Koruma Bölge Kurulunun 28.05.2010 tarih ve 264 nolu kararında olumlu olarak kabul edilen bilim komisyonunun 21.05.2010 tarihli raporu doğrultusunda olumlu bulunan Koruma Kurulunun 25.09.2009 tarih ve 5106 sayılı kararı ile ekleri, yine Koruma Kurulunun 08.09.2009 tarih ve 5134 sayılı kararı ile eklerinin tarafına verilmediğinden bahisle Kurulumuza yeniden müracaat etmiş ve aynı zamanda söz konusu kurula 19/08/2010 tarihli yeni bir bilgi edinme başvurusu yapmıştır.

İzmir 2 numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 14/09/2010 tarihli ve 2826 tarihli cevabi yazısında başvuru sahibinin taleplerinin bir kısmı karşılanmış, karşılanmayan Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün 27.05.2010 tarih ve 112262 sayılı yazısı eki koruma projesi ve raporunun ise 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında, proje müellifinden istenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Kurulumuzun 30/10/2010 tarihli ve 1613 sayılı Kararı ile XX'un itirazının İNCELEMeye ALINMASI ile, itiraz sahibinin taleplerinden karşılanmamış olan Kül-

tür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün 27.05.2010 tarih ve 112262 sayılı yazısı eki koruma projesi ve raporunun onaylı bir örneğinin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde değerlendirilebilmesi ve Kurulumuzca itiraz hakkında nihai kararın alınabilmesini temin için 4982 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin “ ... Kurum ve kuruluşlar, Kurulun istediği her türlü bilgi veya belgeyi onbeş iş günü içinde vermekle yükümlüdürler.” hükmü uyarınca adı geçen Kurumdan istenmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

İtiraz konusu belgeler, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü II numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 22/10/2010 tarihli ve 3215 sayılı yazısı ekinde Kurulumuza gönderilmiştir.

KARAR METNİ

XX'un itirazının REDDİ ile,

İtiraza konu belgelerin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde değerlendirilmesi neticesinde; söz konusu koruma projesi ve raporunun 4982 sayılı Kanunun fikir ve sanat eserlerine ilişkin 24 üncü maddesi kapsamında olduğu değerlendirildiğinden, Kurum cevabının yerinde olduğuna oybirliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Kanundaki bu düzenleme ile fikir ve sanat eserleri hakkındaki bilgi ve belge taleplerinde ilgili kanun hükümlerinin uygulanması ve böylece eser sahiplerinin fikir ve sanat eserlerine ilişkin mevzuat hükümlerinden kaynaklanan haklarının korunması sağlanmıştır.

Kurum içi düzenlemeler

Madde 25- Kurum ve kuruluşların, kamuoyunu ilgilendirmeyen ve sadece kendi personeli ile kurum içi uygulamalarına ilişkin düzenlemeler hakkındaki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkının kapsamı dışındadır. Ancak, söz konusu düzenlemeden etkilenen kurum çalışanlarının bilgi edinme hakları saklıdır.

ÖRNEK KARAR 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 07/07/2010 tarihli dilekçesi ile Milli Eğitim Bakanlığı Yurt Dışı Eğitim Öğretim Genel Müdürlüğüne başvurarak, aşağıda yer alan belgelerin teminini talep etmiştir.

“1- Genel Müdürlüğümüzce şahsıma yazılan 05.02.2010 tarih ve 625 s. yazının parafı daire örneği;

2- Yine Genel Müdürlüğümüzce yazılan 05.02.2010 tarih ve 628 s. yazının parafı daire örneği;”

İlgili İdarenin 12/07/2010 tarih ve 2904 sayılı cevabi yazısında, konu hakkında ilgi yazıları ile cevap verildiği ve söz konusu yazıların teslimine dair zimmet kaydı örneklerinin de gönderildiği; bu nedenle, yazı örneklerinin tekrar gönderilmesine imkan bulunmadığı ifadelerine yer verilmiştir.

Adı geçen, 23/07/2010 tarihli dilekçesi ile itirazın Kurulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının REDDİ ile;

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun “Kurum içi düzenlemeler” başlıklı 25 inci maddesi “Kurum ve kuruluşların, kamuoyunu ilgilendirmeyen ve sadece kendi personeli ile kurum içi uygulamalarına ilişkin düzenlemeler hakkındaki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkının kapsamı dışındadır. Ancak, söz konusu düzenlemeden etkilenen kurum çalışanlarının bilgi edinme hakları saklıdır.” hükmünü amirdir. İtiraz

sahibinin 07/07/2010 tarihli bilgi edinme başvurusunda yer alan yazışmaların paraf ve imzalı daire nüshaları ile birime ait nüshaları, kurum ve kuruluşların tamamen kamuoyunu ilgilendirmeyen ve sadece kendi personeli ile kurum içi uygulamalarına ilişkin düzenlemeler kapsamında yer almaktadır. Başvuru sahibi açısından işlemi yapan değil, mevcut işlemin kendisi sonuç doğurmaktadır. Bu cihetle mezkûr taleplerin, 4982 sayılı Kanununun 25 inci maddesi kapsamında bulunduğu değerlendirilmekle itirazının reddedildiğinin itiraz sahibine bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

ÖRNEK KARAR 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 23/08/2010 tarihli dilekçe ile Ege Üniversitesi Rektörlüğüne başvurarak, (...) Fakültesinde görevli iken 2547 sayılı Kanununun 13/b-4 maddesi uyarınca (...) Enstitüsüne görevlendirilmesine esas teşkil eden (...) Fakültesi Dekanlığının 12/07/2010 tarih ve 03.1336/1180-2965 sayılı yazısının fotokopisinin tarafına verilmesini talep etmiştir.

Mezkur talep, ilgili İdarenin 07/09/2010 tarih ve 3935 sayılı cevabi yazısıyla, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun “Kurum içi düzenlemeler” başlıklı 25 inci maddesi uyarınca reddedilmiştir.

Adı geçen, 24/09/2010 tarihli dilekçe ile itirazın Kurulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX'in itirazının KABULÜ ile;

İtiraz sahibinin bilgi edinme istemine konu belgenin, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun "Kurum içi düzenlemeler" başlıklı 25 inci maddesi "*Kurum ve kuruluşların, kamuoyunu ilgilendirmeyen ve sadece kendi personeli ile kurum içi uygulamalarına ilişkin düzenlemeler hakkındaki bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkının kapsamı dışındadır.*" hükmüne göre kurum içi düzenlemelere ilişkin olduğu açıktır. Bu nedenle, mevcut itiraz başvurusunun karara bağlanabilmesi için başvuru sahibinin aynı maddenin devamında yer alan "*Ancak, söz konusu düzenlemeden etkilenen kurum çalışanlarının bilgi edinme hakları saklıdır.*" hükmü uyarınca söz konusu kurum içi düzenlemeden etkilenip etkilenmediği ve dolayısıyla, bilgi edinme hakkının saklı olup olmadığı hususlarının değerlendirilmesi gerekmektedir. Başvuru sahibinin Ege Üniversitesi Rektörlüğü (...) kadrosunda çalıştığı ve bilgi edinme başvurusuna konu yapmış olduğu görevlendirme yazısının, tarafının (...) Fakültesi Dekanlığından (...) Enstitüsüne görevlendirilmesine ilişkin olduğu gözlemlendiğinden dolayı, söz konusu

kurum içi düzenlemeden etkilendiği anlaşılmış olup; mezkûr belgenin 4982 sayılı Kanunda düzenlenen diğer istisna hükümleri kapsamında da yer almadığı değerlendirildiğinden, 4982 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin “*Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuruların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.*” hükmü uyarınca, başvuru sahibinin erişimine açılması gerektiği hususunun Ege Üniversitesi Rektörlüğüne bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Söz konusu madde hükmünden de anlaşılacağı üzere, kurum ve kuruluşların;

- Kamuoyunu ilgilendirmeyen,
- Sadece kendi personeli ile kurum içi uygulamalarına ilişkin düzenlemeler hakkındaki bilgi veya belgeler,

Bilgi edinme başvurusu yoluyla talep edilemez. Ancak Kanununun 25. maddesi de mutlak bir istisna değildir. Madde hükmünün devamında istisnanın da bir istis-

nasına yer verilerek, söz konusu düzenlemeden etkilenen kurum çalışanlarının bilgi edinme hakkından yararlanabilmesinin önü açılmıştır. Buna göre, herhangi bir kurum içi uygulamaya ilişkin bir bilgi veya belge, bahsi geçen kurumda çalışmayan kişilerce talep edilemezken, söz konusu düzenlemeden etkilenen kurum çalışanlarının erişimine açılacaktır.

Kurum içi görüş, bilgi notu ve tavsiyeler

Madde 26- Kurum ve kuruluşların faaliyetlerini yürütmek üzere, elde ettikleri görüş, bilgi notu, teklif ve tavsiye niteliğindeki bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluş tarafından aksi kararlaştırılmadıkça bilgi edinme hakkı kapsamındadır.

Bilimsel, kültürel, istatistik, teknik, tıbbî, malî, hukukî ve benzeri uzmanlık alanlarında yasal olarak görüş verme yükümlülüğü bulunan kişi, birim ya da kurumların görüşleri, kurum ve kuruluşların alacakları kararlara esas teşkil etmesi kaydıyla bilgi edinme istemlerine açıktır.

ÖRNEK KARAR 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX adına Genel Başkan YY, 13/04/2011 tarihli dilekçe ile Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne başvurarak, özetle, 18/03/2011 tarihli ve 27878 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, “Hücreli Sistem Anten Tesislerinin Tasarımı, Kurulumu ve Paylaşımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” ile bazı değişikliklere gidildiğinden bahisle, bu değişikliğe dayanak olan taslak öncesinde Bakanlığın Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu maddesi uyarınca Ek-3 formu ile taraflarına ilettiği görüşlerin olup olmadığı, var ise Yönetmelik değişikliği ile ilgili görüşler ile ilgili belgeler dahil taraflarına gönderilen ve 9 uncu maddede belirtilen tüm bilgi ve belgelerin taraflarına verilmesi ile 10 ve 21 inci maddeler uyarınca değişiklik gerekçesinin ne olduğunun açık bir şekilde taraflarına bildirilmesini talep etmiştir.

İlgili İdarenin 20/04/2011 tarih ve 562 sayılı cevabi yazısında “Söz konusu Yönetmeliğe ilişkin bilgi ve belgeler, 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 26 ncı maddesi ile 19/4/2004 tarihli ve 2004/7189 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yü-

rürlüğe konulan Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 37 nci maddesi hükümleri çerçevesinde ilişikte gönderilmiştir.” ifadeleri yer verilmiş ve söz konusu yazı ekinde talep yazısı ve genel gerekçe başvuru sahibinin erişimine açılmıştır.

Adı geçen, bilgi edinme başvurusunda yer alan tüm taleplerin karşılanmadığı gerekçesiyle 16/05/2011 tarihli dilekçe ile itirazın Kurulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX adına Genel Başkan YY'nin itirazının REDDİ ile;

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun “Kurum içi görüş, bilgi notu ve tavsiyeler” başlıklı 26 ncı maddesi “Kurum ve kuruluşların faaliyetlerini yürütmek üzere, elde ettikleri görüş, bilgi notu, teklif ve tavsiye niteliğindeki bilgi veya belgeler, kurum ve kuruluş tarafından aksi kararlaştırılmadıkça bilgi edinme hakkı kapsamındadır.” hükmünü amirdir.

Somut olayda, itiraz sahibinin ilgili İdareye yapmış olduğu bilgi edinme başvurusuyla, Hücresel Sistem Anten Tesislerinin Tasarımı, Kurulumu ve Paylaşımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe dayanak taslak öncesinde, Bakanlığın Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu

maddesi uyarınca Ek-3 formu ile taraflarına iletildiği görüşlerin olup olmadığı, var ise Yönetmelik değişikliği ile ilgili görüşler ile ilgili belgeler dahil taraflarına gönderilen ve 9 uncu maddede belirtilen tüm bilgi ve belgelerin taraflarına verilmesi ile 10 ve 21 inci maddeler uyarınca değişiklik gerekçesinin ne olduğunun açık bir şekilde taraflarına bildirilmesini talep etmiş, ilgili İdare ise talep yazısı ve genel gerekçeyi başvuru sahibine göndererek başvuruda yer alan diğer talepleri 4982 sayılı Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca reddetmiştir.

Dolayısıyla, ilgili İdarenin 20/04/2011 tarih ve 562 sayılı cevabi yazısından, ilgili İdarenin faaliyetlerini yürütmek üzere elde ettikleri görüş, bilgi notu, teklif ve tavsiye niteliğindeki bilgi veya belgelerin, bilgi edinme hakkı kapsamında olmadığına ilişkin karar alınmış olduğu anlaşılmış olup, başvuru sahibinin 13/04/2011 tarihli bilgi edinme başvurusu ile talep etmiş olduğu bilgi ve belgelerden ilgili İdarece erişime açılmayanlara ilişkin işbu itirazının reddedildiğinin başvuru sahibine bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

ÖRNEK KARAR 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 23/11/2009 tarihli dilekçe ile Kırklareli Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğüne başvurarak Edirne İdare Mahkemesinin ... nolu gerekçeli kararına dayanarak [...] Lisesine müdür yardımcısı atanmak için 16/06/2009 tarihli dilekçe ile İl Milli Eğitim Müdürlüğüne başvurduğunu, İl Milli Eğitim Müdürlüğünün ise 12/11/2009 tarihli kendisine ulaşan yazı ile Kırklareli Valiliği İl Hukuk İşleri Bürosundan alınan görüş uyarınca Bakanlık Hukuk Müşavirliği veya Teftiş Kurulu Başkanlığından hukuki görüş alınmasının daha uygun olacağı düşünüldüğünden Edirne Mahkemesinin mezkur kararının Milli Eğitim Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğüne gönderildiğini belirttiğini, 20/11/2009 tarihli yazı ile de gelen görüş doğrultusunda söz konusu karara göre [...] Lisesine müdür yardımcısı olarak atamanın yapılmasının zorunlu olduğu ile ilgili bir hüküm olmadığının tespit edilmesinden ötürü isteğin reddedildiğinin tarafına bildirildiğini, bu sebeple *söz konusu konu hakkında Personel Genel Müdürlüğüne sorulan görüş ile ilgili Personel Genel Müdürlüğü tarafından verilen cevabın bir nüshasını talep etmiştir.*

Kırklareli Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 15/12/2009 tarihli yazı ile mezkur başvuruu “*MEB Personel Genel Müdürlüğüne yazılan görüş yazısının MEB ve Müdürlüğümüz arasında bir iç yazışma olduğu değerlendirildiğinden 4982 sayılı Kanununun 26 ncı maddesi ve Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğın 37 nci maddesi*” gerekçe göstererek reddetmiştir.

XX, 18/12/2009 tarihli dilekçe ile atanmama kararına dayanak gösterilen bakanlık görüşünü ifade eden cevabi yazının tarafına verilmesi istemiyle Kurulumuza itirazın başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX’ün itirazının KABULÜ ile

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 1 inci maddesinde “*Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelere uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.*”; 4 üncü maddesinde, “*Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir.*”; 5 inci maddesinde “*Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla*

yükümlüdürler. Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.” denmektedir. Buna göre bilgi edinme herkes için kanuni bir hak, bilgi verme ise kamu kurum ve kuruluşları için kanuni bir yükümlülüktür. Kurum ve kuruluşların bilgi ve belgeye erişimi engellemeleri ancak Kanunun istisna saydığı gerekçelerin mevcudiyeti halinde mümkündür.

Bu cihetle anılan Kurumca verilen başvuru sahibinin talebinin 4982 sayılı Kanununun 26 nci maddesi uyarınca reddedildiği cevabı yetersizdir. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun “Kurum içi görüş, bilgi notu ve tavsiyeler” başlıklı 26 ncı maddesi 2 nci fıkrasında “*Bilimsel, kültürel, istatistik, teknik, tıbbî, malî, hukukî ve benzeri uzmanlık alanlarında yasal olarak görüş verme yükümlülüğü bulunan kişi, birim ya da kurumların görüşleri, kurum ve kuruluşların alacakları kararlara esas teşkil etmesi kaydıyla bilgi edinme istemlerine açıktır.*” hükmü amirdir. İstisnanın istisnası şeklinde düzenlenen söz konusu hüküm uyarınca başvuru sahibinin talep ettiği belgenin bir hukuki görüş olarak alınan karara esas teşkil ettiği değerlendirildiğinden Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 5 inci maddesi uyarınca başvuru sahibinin erişimine sunulması gerektiğinin Kırklareli Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Bu maddeye göre, kurum ve kuruluşlar, faaliyetlerini yürütmek üzere elde ettikleri görüş, bilgi notu, teklif ve tavsiye niteliğindeki bilgi veya belgeleri, 26. maddenin birinci fıkrası uyarınca karar almak suretiyle, bilgi edinme hakkının kapsamı dışında bırakılabilirler. Bu yönde bir karar olmadığı sürece ise söz konusu bilgi ve belgelerin kapsamda yer alacağı açıktır. Ancak bilimsel, kültürel, istatistik, teknik, tıbbi, mali, hukuki ve benzeri uzmanlık alanlarında yasal olarak görüş verme yükümlülüğü bulunan kişi, birim ya da kurumların görüşleri, alınacak kararlara esas teşkil ediyorsa, bilgi edinme hakkının kapsamına dahildir. Yani Kanunun 26. maddesinin birinci fıkrası uyarınca alınacak bir karar, bu tarz görüşler için geçerli olamayacaktır.

Tavsiye ve mütalaa talepleri

Madde 27- Tavsiye ve mütalaa talepleri bu Kanun kapsamı dışındadır.

ÖRNEK KARAR 1

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 17/08/2010 tarihli elektronik posta iletisi ile Adalet Bakanlığına başvurarak eğitim süreci boyunca, yerleştirildiği fakültenin bulunduğu ilde bulunan bir Ceza İnfaz Kurumuna geçici görevle görevlendirilmesinin mümkün olup olmadığının bildirilmesini talep etmiştir.

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, 28/08/2010 tarihli cevabi elektronik posta iletisi ile başvuru konusu hususun mütalaa talebi niteliğinde olduğunu; dolayısıyla 4982 sayılı Kanunun 27 nci maddesi uyarınca talebin karşılanamadığını bildirmiştir.

XX, 27/08/2010 tarihli dilekçe ile itirazın Kurulumuza müracaat etmiştir.

KARAR METNİ

XX'in itirazının REDDİ ile,

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesine göre bilgi, kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi; belge ise Kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamın-

daki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plân, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını ifade etmektedir.

İtiraz konusu müracaatla talep edilen hususun ise 4982 sayılı Kanunda bahsi geçen bilgi ve belge tanımları kapsamında bulunmayıp mütalaa talebi olduğu; bu cihetle Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 28/08/2010 tarihli cevabının 4982 sayılı Kanuna herhangi bir aykırılığının bulunmadığı değerlendirildiğinden, anılan Kanunun "*Tavsiye ve mütalaa talepleri*" başlıklı 27 nci maddesi uyarınca işbu itirazın reddine oybirliğiyle karar verilmiştir.

ÖRNEK KARAR 2

İTİRAZIN KONUSU:

XX, 08/04/2009 tarihli elektronik posta ile Adalet Bakanlığına başvurarak aşağıdaki hususların tarafına bildirilmesini talep etmiştir.

"1. Baroya kendi bürosunu kayıt ettirip aynı baro ikinci defa kıraya verilen Avukat tarafından 2. kayıt yaptırabilir mi? Suç unsuru taşırmı.

2. *Hiçbir ortaklık belgesi bulunmayan ücret karşılığında hatta yanında çalıştığı Avukat SSK primlerini işveren düzeyinde yatırdığıda bilinmekte[.] Böyle bir şekilde bir Avukat çalışabilir mi? Suç unsuru taşır mı.*

3. *Kendine ait bürosunu başka bir Avukata Baroya tek adrese iki kayıt yaptırarak veren ve hiçbir ortaklık belgesi bulunmayan sekreter gibi yanında çalıştırdı ve hatta bu avukatın primlerini dahi yatıran İşveren düzeyindeki Avukat bile bu olayları suç işlemiş olmaz mı? Suç unsuru taşır mı.”*

Adalet Bakanlığı, 08/04/2009 tarihli cevabi yazı ile 4982 sayılı Kanununun 27 nci maddesi uyarınca mezkur başvuruyu reddetmiştir.

XX, 09/04/2009 tarihli dilekçe ile itirazın Kurulumuza müracaat etmiştir.

KARAR METNİ

XX'in itirazının REDDİ ile,

İtiraz konusu başvuruda yer alan hususların mütalaa talebi niteliğinde olduğu değerlendirildiğinden, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun “Tavsiye ve mütalaa talepleri” başlıklı 27 nci maddesinin “Tavsiye ve

mütalaa talepleri bu Kanun kapsamı dışındadır.” amir hükmü uyarınca işbu itirazın reddine oybirliğiyle karar verilmiştir.

Açıklama:

Kanunun 27. maddesinde geçen “tavsiye talebi”, başvuru sahiplerinin herhangi bir konuda ne yapmaları ya da nasıl davranmaları gerektiğine yönelik olarak, kurum ve kuruluşlardan tavsiye ve görüş istemelerini; “mütalaa talebi” ise belli bir konudaki mevzuat hükümlerinin neler olduğu veya herhangi bir iş ve eylemin yasal dayanağının ne olduğu gibi, kurum ve kuruluşların talep konusu hakkında yorum yapmasını gerektiren talepleri ifade etmektedir.

Tavsiye ve mütalaa talepleri, kurum ve kuruluşların kayıtlarında doğrudan yer almayan, konu hakkında ayrı ve özel bir çalışma yapılarak oluşturulabilecek nitelikteki bilgi ve belgelere yönelik taleplerdir. Oysaki Kanunun 7. maddesinde bilgi edinme başvurularının, başvuru alan kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelere ilişkin olması gerektiği açıkça belirtilmiştir. Bu nedenle bu türden talepler için yapılacak başvurular, bilgi edinme hakkının kapsamı dışında tutulmuştur.

Gizliliği kaldırılan bilgi veya belgeler

Madde 28. Gizliliği kaldırılmış olan bilgi veya belgeler, bu Kanunda belirtilen diğer istisnalar kapsamına girmiyor ise, bilgi edinme başvurularına açık hâle gelir.

Açıklama:

Söz konusu madde hükmünden de anlaşılacağı gibi, herhangi bir bilgi veya belgenin gizliliğinin kaldırılmış olması, doğrudan bilgi edinme başvurusu ile talep edilebileceği anlamına gelmez. Gizliliğin kaldırılmasından sonra bilgi veya belgenin bilgi edinme istemine açık hale gelebilmesi için, aynı zamanda 4982 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatta yer alan diğer istisna hükümlerinin de kapsamında olmaması gereklidir. Yani kurum ve kuruluşlar, gizliliği kaldırılan bilgi ve belgelere ilişkin başvurularda, bu bilgi ve belgeleri bilgi edinme hakkının istisnaları açısından değerlendirmeli ve istisnalara giren bilgi ve belgeleri erişime ağmamalıdır.

Ceza hükümleri

Madde 29. Bu Kanunun uygulanmasında ihmâli, kusuru veya kastı bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında, işledikleri fiillerin genel hükümler çerçevesinde ceza kovuşturması gerektirmesi hususu saklı kalmak kaydıyla, tâbi oldukları mevzuatta yer alan disiplin cezaları uygulanır.

Bu Kanunla erişilen bilgi ve belgeler ticarî amaçla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

Açıklama:

Madde hükmünde Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nu ihmal, kusur veya kasıt ile gerekli şekilde uygulamayan kamu görevlileri ve memurların, idari ve adli açıdan cezai sorumlulukları olduğu belirtilmektedir. Kanunun 29. maddesinin uygulanmasında Kurulun doğrudan yaptırım yetkisi bulunmamakta olup, ilgililer hakkında uygulanacak idari işlem için teklifte bulunmaktadır.

Rapor düzenlenmesi

Madde 30. Kurum ve kuruluşlar, bir önceki yıla ait olmak üzere;

- a) Kendilerine yapılan bilgi edinme başvurularının sayısını,
- b) Olumlu cevaplanarak bilgi veya belgelere erişim sağlanan başvuru sayısını,
- c) Reddedilen başvuru sayısı ve bunların dağılımını gösterir istatistik bilgileri,
- d) Gizli ya da sır niteliğindeki bilgiler çıkarılarak ya da bu nitelikteki bilgiler ayrılarak bilgi veya belgelere erişim sağlanan başvuru sayısını,
- e) Başvurunun reddedilmesi üzerine itiraz edilen başvuru sayısı ile bunların sonuçlarını,

Gösterir bir rapor hazırlayarak, bu raporları her yıl Şubat ayının sonuna kadar Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna gönderirler. Bağlı, ilgili ve ilişkili kamu kurum ve kuruluşları raporlarını bağlı, ilgili ya da ilişkili oldukları bakanlık vasıtasıyla iletirler. Kurul, hazırlayacağı genel raporu, söz konusu kurum ve kuruluşların raporları ile birlikte her yıl Nisan ayının sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderir. Bu raporlar takip eden iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyuna açıklanır.

Açıklama:

Bu madde ile Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin yıllık istatistik ve değerlendirmeleri içeren raporların içerik, hazırlanış ve ilanını düzenlenmektedir.

Yönetmelik

Madde 31. Bu Kanunun uygulanması ile ilgili esas ve usullerin belirlenmesine ilişkin yönetmelik, Kanunun yayımını takip eden altı ay içinde Başbakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulur.

Açıklama:

Madde, Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin yasal dayanağını oluşturmaktadır. Söz konusu Yönetmeliğe www.bedk.gov.tr adresinde yayımlanan Bilgi Edinme Hakkı Mevzuatı Kitabı'ndan ulaşılabilir. Uygulamada sıklıkla başvuru alan tekemmül etmemiş işlemler ile genel ve soyut nitelikteki başvurular hakkında düzenleme getiren Yönetmelik hükümleri aşağıdadır:

Tekemmül etmemiş işlemler

Madde 12 . Kurum ve kuruluşlar; ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurular ile **tekemmül etmemiş bir işleme ilişkin bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler.**

ÖRNEK 1

İTİRAZIN KONUSU:

18/06/2010 (Kurula intikal: 29/07/2010 – Kayıt No: 1127)

İtirazın Konusu: XX, 05/04/2010 tarihli dilekçe ile Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığına başvurarak, hakkında düzenlenen inceleme ve soruşturma raporunun ekleriyle birlikte tamamının erişimine açılmasını talep etmiştir.

Mezkur talep, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün 02/06/2010 tarih ve 35296 sayılı cevabi yazısıyla, başvuru sahibi hakkında başlatılan soruşturmanın henüz sonuçlanmamasına bağlı olarak, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 19 uncu

maddesi ile Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 30 uncu maddesi gerekçe gösterilmek suretiyle reddedilmiştir.

XX Vekili Av. YY, söz konusu soruşturma raporunun erişime açılmadığı gerekçesiyle, 18/06/2010 tarihli dilekçesi ile itirazın Kurulumuza başvurmuştur.

KARAR METNİ

XX Vekili Av. YY'nin itirazının REDDİ ile;

Başvuru sahibinin talep konusu yaptığı belgelere ilişkin soruşturmanın tekemmül etmemiş olmasına bağlı olarak, Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 12 nci maddesi "*Kurum ve kuruluşlar; ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge için yapılacak başvurular ile tekemmül etmemiş bir işleme ilişkin bilgi veya belge için yapılacak başvurulara olumsuz cevap verebilirler.*" hükmü uyarınca, itirazının reddedildiğinin itiraz sahibine bildirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Açıklama:

Kurum ve kuruluş, nihai idari işleme hazırlanış sürecinde yer alan ve birbiriyle bağlantılı hazırlayıcı idari işlem ve eylemler hakkındaki bilgi ve belgeler için yapılan başvurularda, nihai işlemin tamamlanması aşamasına kadar başvuru sahiplerine olumsuz cevap verebilme imkânına sahiptirler. Yani tekemmül etmemiş bir işleme ilişkin başvurular da mutlak bir istisna hükmü olmayıp, başvuruların cevaplandırılması kurum ve kuruluşların takdirindedir. İşlem tekemmül ettikten sonra ise işleme ilişkin bilgi ve belgeler, bilgi edinme taleplerine konu olabilir. Bu durumda bu bilgi ve belgelerin, Kanunun istisnalarına göre yeniden değerlendirilmesi gereklidir.

Genel ve soyut nitelikte başvurular

Madde 18. Daha önce cevaplandırıldığı halde aynı kişiler tarafından yapılan tekrar mahiyetindeki başvurular ile soyut ve genel nitelikteki başvurular işleme konulmaz ve durum başvuru sahibine bildirilir.

Açıklama:

Bilgi edinme başvurularında istenen bilgi veya belge yeterince somut, açık ve anlaşılır olarak ifade edilmesi gerekmektedir. Açıkça belirtilmeyen veya genel ve soyut ifadelerle açıklanan bilgi ve belgeler için yapılan başvurular, kurum ve kuruluşlara istenen bilgi ve belgelerin Kanunda sayılan istisnalar kapsamında olup olmadığı noktasında değerlendirme yapılmasına imkân tanımadığı için işleme konulmayacak ve durum başvuru sahiplerine bildirilecektir.

Yürürlük

Madde 32. Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 33. Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.